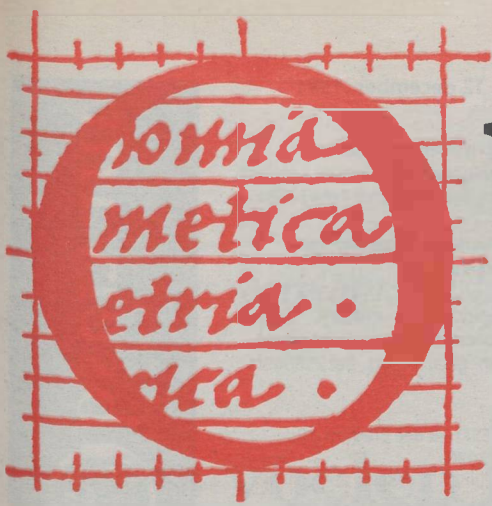

Delors inaugureert wisselleerstoel

Ook de universiteit heeft nog een glimp van de mondiale aandacht kunnen trekken tijdens de feestelijkheden die rond de Europese top werden georganiseerd. De voorzitter van de Europese Commissie, Jacques Delors (op de foto geflankeerd door rector magnificus prof. J. Cohen en universiteitspedel B. Nypels) kwam zondagmiddag naar de Sint Janskerk om de inauguratie van de naar hem genoemde Jacques Delors-wisselleerstoel bij te wonen.

De leerstoel is ingesteld door de vijf universiteiten uit de Euregio Maas-Rijn: de Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule in Aken, de Université de Liège in Luik, het Limburgs Universitair Centrum

in Diepenbeek, de Open Universiteit in Heerlen en de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht. De leerstoel wisselt elk jaar van bezetting en van universiteit. De hoogleraar die de stoel krijgt toegewezen, richt in het jaar dat hij of zij de leerstoel bezet, onderzoek naar een kwestie van Euregionale aard dat uitmondt in een referaat. Als voorbeelden noemde rector magnificus Cohen het ontwikkelen van een Euregionale infrastructuur, de besluitvorming op interregionaal niveau, de internationalisering van de arbeidsmarkt en het vestigingsbeleid voor nieuwe ondernemingen. Daarnaast zouden grensoverschrijdende zaken als milieuproblematiek, gezondheidszorg of hoger on-

derwijs aan de orde kunnen komen. Delors prees in zijn dankwoord onder meer het ALMA-samenwerkingsverband waartoe de universiteiten van Aken, Luik en Maastricht vorig jaar hebben besloten. Ook zwaaide hij lof toe aan het grote aantal studenten uit de regio, die deelnemen aan het Erasmusprogramma: van de 60.000 Erasmus-deelnemers zijn er 5.500 afkomstig uit de Euregio-universiteiten. (jh)

Teveel ontvangen studiefinanciering naar draagkracht terugbetalen

Studenten die teveel studiefinanciering hebben ontvangen hoeven dat niet altijd meteen terug te betalen. In sommige gevallen is een regeling naar draagkracht mogelijk. De Informatiseringsbank zal hierover binnenkort in een brochure nader uitleg geven.

De Informatiseringsbank heeft hiertoe besloten op aansporing van de Nationale Ombudsman. Die had eerder als oordeel uitgesproken, dat de minister tekort schoot in zijn voorlichting over de terugbetalingsregeling. Studenten die teveel studiefinanciering hebben ontvangen krijgen een brief waarin het net lijkt alsof ze onder alle omstandigheden alles meteen moeten terugbetalen. Als ze dat niet doen, volgt ingrijpen van een deurwaarder. De student wordt echter niet verteld dat hij juist met die deurwaarder een betalingsregeling kan treffen. Dat kost weliswaar geld (15 procent plus honderd gulden), maar de student kan dan wel zijn schuld in termijnen naar draagkracht aflossen.

De Ombudsman doet geen verdere uitspraak over de inhoud van de regeling. Hij vindt alleen dat de minister de betrokkenen in kennis moet stellen van alle mogelijkheden. De Informatiseringsbank heeft nu toegezegd de aanvullende informatie zo snel mogelijk in een brochure op te nemen.

HOP/Margriet van Lith

Lees verder op pagina 6

Onderzoek naar kansen op studiesucces

Hoger opgeleide ouders hebben luiere kinderen

Sociale verschillen spelen in het Nederlandse hoger onderwijs nog steeds een duidelijke rol. Kinderen van ouders met weinig opleiding kiezen veel vaker voor het HBO dan voor de universiteit, ook al zijn hun eindexamencijfers lang niet altijd slechter. Opvallend is wel, dat studenten met hoog opgeleide ouders vaak minder inzet hebben. Dat belemmert hun studiesucces, want gebrek aan inzet is een van de belangrijkste oorzaken voor studievertraging of voortijdig vertrek.

Dat is een van de conclusies van het uitgebreide onderzoek 'Snelwegen en slingerpaden in en om het hoger onderwijs' van de Amsterdamse Stichting Centrum Onderwijsonderzoek. In opdracht van de inmiddels opgeheven Adviesraad voor het Hoger Onderwijs zocht SCO naar factoren die van invloed zijn op studiesucces. Een belangrijk deel van die factoren blijkt te kloppen met wat voor de hand ligt: matige schoolprestaties leiden tot matige studieprestaties en veel inzet is een belangrijke voorwaarde voor succes.

De 'studieloopbanen' van studenten zijn de afgelopen jaren niet erg veranderd.

SCO vergeleek de eerstejaars van 1982 met die van 1986 en een van de weinige verschillen was de motivatie: de jongeren noemen vaker 'het perspectief van een goede baan' als argument om te gaan studeren.

Wel groot zijn en blijven de verschillen tussen HBO- en universitaire studenten. De opleiding van de ouders van HBO-studenten is gemiddeld duidelijk lager dan die van universitaire studenten en HBO'ers doen meestal meer beroep op studiefinanciering. Natuurlijk zijn er niet alleen sociale factoren in het spel, want hogeschoolstudenten zijn ook iets vaker blijven zitten en hadden iets minder hoge eindexamencijfers. Gemotiveerd zijn HBO-studenten wel. Universitaire studenten weten vaker niet precies wat ze willen, zijn niet echt vastbesloten om op tijd af te studeren en zwaaien veel vaker om naar een andere studie.

Ook bij de studenten die de eerstgekozen

Inhoud

PAGINA 3

Niet serieus

Ondanks dat ze worden onderbetaald en het moeten doen met een minimale begeleiding is het merendeel van de AiO's en OiO's tevreden met hun baan. Alleen vinden de AiO's bij de medische faculteiten dat ze niet serieus worden genomen. En daar balen ze van.

PAGINA 5

Studentenemancipatie

Vrouwelijke studenten worden nog bijna dagelijks geconfronteerd met traditionele man-vrouw verhoudingen. Een groot deel van blokboeken staat namelijk nog altijd vol met casussen waarin mannen buitenshuis werken en vrouwen voor het huishouden en de kinderen zorgen. Dit en nog een heleboel andere zaken moeten veranderen, vindt de vrouwen emancipatiecommissie. Het is tijd voor een emancipatoir studentenbeleid.

PAGINA 7

Erfelijk

De toegankelijkheid van het hoger onderwijs heeft niets te maken met de studiefinanciering, maar met het onderwijs zelf, volgens de onderwijskundige Karel Jan Koppen. De natuurwetenschappen staan bijvoorbeeld veel meer open voor studenten uit de lagere inkomensklassen dan de rechten studie.

Deze studie lijkt net als geneeskunde 'erfelijk'.

PAGINA 9

Eurotop

Niet alleen de regeringsleiders waren er, er waren nog veel meer journalisten. Het Mecc stroomde over. Dat gaf een mooie kans om het neusje van de zalm eens aan het werk te zien. Tuurlijk, ook Haye Thomas, maar vooral toch de kanonnen van de Beeb, de BBC. In de stad zelf gebeurde er ook het een en ander in promotionele zin, zullen we maar zeggen. Maar dat niet alleen. In en rond de universiteit werden debatten georganiseerd, over de beloften die het nieuwe Europa inhoudt ten aanzien van vluchtelingen bijvoorbeeld.

PAGINA 16

Ausländer

Weet u wat de Duitse afkorting K.A. betekent? Nee? Nou u hoeft zich niet te schamen. Onze eigen Jules wist het ook niet toen hij, nog jong en onbedorven, in Duitsland belandde. Inmiddels is hij op de hoogte. Keine Ausländer.

Helpt AiO's tevreden, ondanks het slechte salaris en de matige begeleiding

AiO's voelen zich niet serieus genomen

Het salaris is slecht, de begeleiding laat veelal te wensen over, rechtpositioneel zijn er vaak mankementen en van aanvullend onderwijs wordt veelal alleen gebruik gemaakt als het past binnen het lopend onderzoek. Desondanks is meer dan de helft van de Nederlandse Assistenten- en Onderzoekers-in- Opleiding (AiO's/OiO's) zeer tevreden over hun functie. Slechts twintig procent is dat ronduit niet. Dit blijkt uit de deze week verschenen resultaten van een diepgaand landelijk onderzoek door het Instituut voor Onderwijskundige Dienstverlening (IOWO) van de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN) in opdracht van het ministerie van O&W naar het functioneren van het AiO-stelsel. Daaruit worden ook conclusies getrokken: "Het is ondenkbaar dat door deze resultaten de discussie over het AiO-salaris niet weer zal opblazen."

Uitgangspunt van het onderzoek was de vraag of het AiO-stelsel functioneert zoals het oorspronkelijk door de wetgever was bedoeld. Daarbij is niet louter gekeken naar de formele rechtspositie van de assistenten, zoals die in 1986 wettelijk is vastgelegd. Ook is onderzocht hoe het is gesteld met de opleiding, begeleiding, uitvoering van de onderzoekstaak en het eindprodukt. Daarvoor werden ruim 2000 AiO's en OiO's benaderd en meer dan 1100 begeleiders. Vanwege de verscheidenheid aan opleidingen zijn de assistenten verdeeld in een viertal clusters: alfa, gamma, beta en medisch.

Uit het onderzoek komt naar voren dat met name bij het medisch en gamma-cluster de onvrede over de functie relatief groot is (respectievelijk 22 en 23%). Daarbij gaat het niet zozeer over de hoogte van het salaris als wel over het gevoel dat men niet voor vol wordt aangezien. Bovendien heerst in die sectoren nogal wat ontevredenheid over het functioneren van de vakgroep, de mate van begeleiding en wordt er danig getwijfeld of de promotie wel zal worden gehaald. Laat staan of er daarna nog een mooie carrière als onderzoeker in het verschiet ligt. Blijkbaar hebben assistenten bij het beta-cluster meer vertrouwen in dat toekomstperspectief, want over datgene wat ze op de werkplek aan ervaringen opdoen zijn zij het meest tevreden. In tegenstelling overigens tot hun begeleiders, want binnen de vier clusters zijn het nu net de promotores en begeleiders van het beta-cluster, die zich het meest negatief (46%) uitlaten over het AiO-stelsel. Volgens de onderzoekers komt dat omdat er daar voor de invoering van het stelsel al een goed functionerend systeem van promotie-assistenten was ontwikkeld. Zowel door de invoering van de twee-fasenstructuur als het AiO-stelsel zijn veel begeleiders - bijna vijftig procent is negatief - van mening dat, ondanks intensivering van de begeleiding, het niveau van het proefschrift zal dalen.

Het tegenovergestelde is het geval bij de alfa-sector. Daar werd in het verleden bijzonder weinig gepromoveerd en dat is nu duidelijk toegenomen. Ook de werkgelegenheid in die sectoren is gestegen en er is geen sprake van een daling van het wetenschappelijk niveau. Maar dat kan alles te maken hebben met het relatief hoge aantal 'oude-stijlers' dat in die clusters tot nu toe een AiO-aanstelling heeft gekregen. Hetgeen waarschijnlijk ook verklaart waarom die AiO's, ondanks de geringe begeleiding die men krijgt, toch positief zijn over de rol van de promotor en de begeleider. Het eenzame bestaan als onderzoeker wordt in die kringen op prijs gesteld, omdat men op die manier de meeste greep heeft op onderwerp, vraagstelling en aanpak van het onderzoek. Het probleem is daarnaast wel dat het met de voortgang van dat onderzoek

minder florissant is gesteld: meer dan vijftig procent van de AiO's verwacht dat de promotie niet binnen de gestelde termijn zal worden afgerond. Hoewel men daarna het liefst als onderzoeker binnen de universiteit door zou willen gaan, wordt de kans daarop bijzonder klein geacht. Een mening die door hun begeleiders wordt gedeeld.

Het zorgenkindje in de nieuwe onderzoekersopleiding blijkt de gamma-sector. Minder dan de helft van de assistenten in die sector is tevreden over hun baan en twijfelt ook vaak tijdens de aanstelling of men wel verder zal gaan. Met grote regelmaat wordt er dan ook gesolliciteerd naar andere banen. Het profiel van de gemiddelde AiO in het gamma-cluster wijkt ook nogal af van de andere sectoren: ze zijn relatief oud, vaker van het vrouwelijk geslacht, meestal oude-stijl student en hebben pas geruime tijd na het afstuderen een baan als AiO gekregen. Ook hier heerst vrij vaak het gevoel dat men door de rest van de vakgroep niet voor vol wordt aangezien (37%).

Hoewel de verschillen tussen de vier clusters aanmerkelijk zijn, trekken de onderzoekers wel een aantal algemene conclusies uit de resultaten. Ze constateren dat het opleidings- en begeleidingsplan (OBP), dat de assistenten tegelijk met hun aanstelling dienen te ontvangen, steeds vaker verwordt tot een formeel standaardformulier. Dat kan nooit de bedoeling zijn, omdat de AiO juist op basis van dat plan vier jaar aan het werk moet op een specifiek onderzoeksgebied. De onderzoekers, onder leiding van IOWO-directeur dr. J. van Hout pleiten er dan ook voor om het opleidingsplan pas drie maanden na de aanstelling uit te reiken. Daarmee wordt meer ruimte geschapen om een op de AiO toegesneden onderzoekstraject te ontwikkelen.

Dan kan er ook meer duidelijkheid komen over de soort en mate van onderwijs dat de assistent tijdens zijn onderzoekersopleiding dient te volgen. Want dat aanbod is tot nu toe een rommeltje. Alleen de cursussen die direct verband houden met het lopende onderzoek mogen zich in enige populariteit verheugen. "Alle mooie doelstellingen van brede scholing ten spijt, geven alle betrokkenen aan dat de tijd schaars is en dat het belang van cursussen wordt ontleend aan het directe nut voor de voortgang van het onderzoek waarmee men nu belast is," constateren de onderzoekers. In de praktijk blijkt dat de assistent het meeste opsteekt van de directe contacten met zijn omgeving: "Leren door te doen" wordt aanzienlijk positiever gewaardeerd dan "leren door middel van cursussen of door instructie". Dat is, aldus de onderzoekers, mede de reden waarom het cursorisch onderwijs veel minder van de grond is gekomen dan bij de invoering van het AiO-stelsel de bedoeling was.

Omdat het aantal wetenschappelijke publicaties naast de promotie ook aanzienlijk is vragen zij zich, evenals de AiO's zelf en hun begeleiders, af waar de salarisreductie voor de AiO's nog op is gebaseerd: "De beperkte optuiging van het formeel rechtpositioneel gewaarborgd opleidingselement roept twijfels op over de redelijkheid van het forse verschil tussen aanvangs- en eindsalaris van de AiO's." Dat lage aanvangssalaris heeft ook een niet geringe invloed op het werkplezier van de assistent. De motivatie laat daardoor te wensen over en de onderzoekers vragen zich af wiens belang daarmee gediend is: "Zeker niet dat van de overheid, die baat heeft bij een goed functionerende onderzoekersopleiding."

KUnieuws/Ruud Keulers

VSNU betaalt kantoorhuur ISO en LSVb

De 'kamernood' van de twee landelijke studentenbonden is definitief opgelost. Beide organisaties krijgen voortaan jaarlijks vijftien duizend gulden subsidie van de vereniging van universiteiten (VSNU). Daarmee kunnen ISO en LSVb de huurkosten van hun kantoorruimte in Utrecht grotendeels dekken.

De twee koepels van studentenorganisaties hebben bijna drie jaar lang naar een dekking van hun kantoorkosten gezocht. De plaatselijke lidbonden - bij de LSVb goed voor vijftienduizend leden, bij de ISO veel kleiner - waren te armalstig om te dokken. En subsidie van de minister viel slechts te krijgen voor concrete projecten. Ook aankloppen bij de VSNU leverde in eerste instantie weinig op.

Met stug aandringen hebben de studentenbonden tenslotte het geld losgekregen. Een rondje langs de gekozen U-raden, in februari, gaf waarschijnlijk de doorslag. De meeste raden wilden wel dokken; waarop de colleges van bestuur vonden dat in dat geval landelijke financiering via één loket efficiënter was. Voor de zomer besloot de VSNU in elk geval dit jaar de huurkosten van LSVb en ISO te dekken, omdat deze organisaties een "belangrijke bijdrage" leveren aan de "kwaliteit van de studenteninbreng".

Sinds vorige week vrijdag is de bijdrage van de VSNU 'structureel'. ISO en LSVb kunnen voortaan dus elk jaar rekenen op vijftienduizend gulden subsidie.

HOP/ Frank Steenkamp

Maastricht

De opvatting, dat Maastricht het centrum van Europa is, is te wijten aan onvoldoende kennis van de geografie. Deze stelling (met woorden van die strekking tenminste) werd dezer dagen aan onze Universiteit verdedigd. Maar toch. De Europese top geeft Maastricht wel een naamsbekendheid, waardoor je de afgelopen maanden, weken en dagen de indruk kreeg alsof het eerder het centrum van de wereld was. Omdat dat voor elke plaats geografisch in elk geval wel aannemelijk te maken is, valt hier geen stelling uit te brouwen.

Op reis in Kazachstan bleek mij, dat iedereen weet waar Maastricht op de wereldkaart te vinden is. In het vliegtuig van Moskou naar Alma Ata vroeg mijn buurman om bijzonderheden over deze wereldstad. Hij vertrouwde mij toe, dat wat in Maastricht gebeurt belangrijker is voor Kazachstan, dan wat er in Moskou wordt klaargemaakt en waarover hij slechts minachtend sprak. In wezen, zei hij, hebben wij nog liever een economische unie met Europa, dan met Rusland.

De Figaro noemt Maastricht de "Carrefour sur la Meuse" herinnert aan het beleg van 1673 en vermeldt dat de stad ooit door Frankrijk werd geannexeerd (1794). Met Straatsburg is het de enige stad, die twee keer de Eurotop herbergde. De stad revancheert zich thans voor de Salmonella vergiftiging van 1981.

Voor het Financieel Dagblad is Maastricht "drie dagen de navel van Europa". Eigenlijk is het voor die beeldspraak nog wat vroeg (of juist laat). De navel is tenslotte het lidteken van de geboorte.

Voor Maastricht is de top uiteraard vooral aanleiding voor een feest, compleet met vuurwerk en Brand.

De grote naamsbekendheid van Maastricht leidt inmiddels wel tot de vraag, waarom we onze universiteit niet omdopen in Universiteit Maastricht. RUM is een aantrekkelijke roepnaam. En tenslotte worden alle Rijksuniversiteiten (behalve die van Tilburg, maar, nou ja) naar een stad genoemd. Waarom zouden we niet mee profiteren van de naamsbekendheid, die de stad binnenstraalt. Tenslotte is er al een Limburgs' Universitair Centrum dichtbij. De naam Universiteit van Limburg kunnen we dan bewaren voor de universitaire gemeenschap die nog moet komen, en waarin de beide Limburgen dan vernoemd worden.

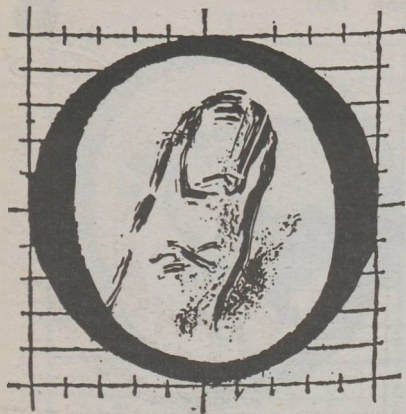
W. Albeda

Amsterdamse student wordt nieuwe voorzitter ISO

"Eerst moeten onderwijsprogramma's en studiebegeleiding beter worden, daarna valt pas over eisen aan studievoortgang te praten." Dat vindt de Amsterdamse rechtenstudent Ynse Stapert, sinds vorige week zaterdag voorzitter van de gematigde studentenorganisatie ISO.

Stapert (22) is vijfdejaars rechten bij de UvA en volgt de Groninger Rens Snel op, die precies een jaar voorzitter van het ISO is geweest. In die periode trok het Interuniversitair Studentenoverleg steeds vaker samen op met de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb), vooral in de acties tegen ingrepen in de studiefinanciering. De uitspraak van Stapert sluit prima aan op die lijn. Precies een maand geleden overhandigde tegenhanger LSVb een plan aan de Kamercommissie voor Onderwijs met als kern: geen tempobeurs, maar betere onderwijsprogrammering en studiebegeleiding. De nieuwe ISO-voorzitter vindt dat dus ook.

HOP/ Frank Steenkamp

Bladeren

Door Bart Brouwers

Diefstal

Studenten denken doorgaans wat dieper door over zaken dan een gemiddelde landgenoot. Ze zijn daardoor meestal ook wat milieubewuster dan diezelfde andere Nederlander. Toch vormen studenten in Utrecht momenteel een grote bedreiging voor het milieuvriendelijke beleid van de universiteit in die plaats. Een ander groot studentenkenmerk, namelijk geldgebrek, zorgt daarvoor. De kantines van de Rijksuniversiteit Utrecht hebben al tijden flink te lijden onder diefstal van het bestek door studenten. Met name de messen zijn populair. Zo populair zelfs, dat per jaar voor ongeveer 65.000 gulden richting studentenhuizen verdwijnt. Natuurlijk merken de kantines daar in de maanden september en oktober het meeste van, maar ook in de laatste maand voor de zomervakantie zijn de studenten actief op het dievenpad. Door deze extra kostenpost overweegt de RUU over te stappen op plastic wegwerpbestek. (U-Blad)

Paniek

"Het was zuiver paniekvoetbal." Dat hebben enkele Leidse U-raadsleden afgelopen week gezegd over de plotselinge actie van hun universiteit op het reclamefront. Vlak voor de definitieve inschrijfdatum voor nieuwe studenten heeft Leiden extra intensief geadverteerd in regionale en landelijke dagbladen om zo de opgemerkte negatieve spiraal nog enigszins op te vangen. De campagne kostte een ton en de U-raadsleden maken zich vooral zorgen om het feit dat ze nauwelijks voorbereid was. Bovendien werd er geen enkele link gelegd met de kenmerken van de Leidse universiteit en sprak de advertentie de mogelijke studenten als kleuters aan. Voorlichter Van Vliet dacht er echter anders over: "Gezien de haast en de noodzaak was het een verantwoorde campagne." (Mare)

Ruimtestoel

Het academisch ziekenhuis van Leiden is in last. De dienst veiligheid en stralingsbescherming en milieu (VSM) heeft hinder van (let wel!) ontplofende bureaustoelen. Een VSM-medewerker ging vorige maand een keer wat scheef op zijn stoel zitten, waarna de zitting loskwam. De man probeerde dat euvel te verhelpen met een flinke ruk aan de bedieningshendel. Maar het gevolg was dat de hele zitting afbrak en er een cylinder uit de poot omhoog schoot, dwars door het plafond heen. En op de zolderverdieping bleek deze cylinder bovendien ook nog eens het schuine dak beschadigd te hebben. Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat het om een type stoel gaat dat in 1983 door de arbeidsinspectie is afgekeurd en waarvan er zich nog zo'n twintig in het Leidse ziekenhuis bevinden. De 'ontploffte' cylinder staat onder een constante druk van maar liefst veertig atmosfeer. Ter vergelijking: een autoband doet het al met twee atmosfeer. (Cicero)

Oost-Timor

Ondanks herhaalde meldingen van afschuwelijke slachtpartijen in Oost-Timor,

wenst de Landbouwniversiteit in Wageningen de samenwerking met de Brawijaya universiteit in Indonesië niet stop te zetten. Al vijftien jaar bestaan de contacten en al even lang wordt er in Wageningen gediscussieerd over schending van de mensenrechten in dat land. Maar steeds zonder gevolgen. Nu vindt de LUW dat pas als bewezen is dat de Brawijaya universiteit zelf betrokken is geweest bij het bloedbad er een nieuwe opstelling overwogen moet worden. Maar tot die tijd kan vanuit Wageningen wel protest worden aangetekend bij de Indonesische overheid, maar mag de partner-universiteit daar geen schade van ondervinden. (WUB)

Zingend

Om geld binnen te halen voor de jubilerende Technische Universiteit Delft gaat de professoren geen zee te hoog. Bij alle grote bedrijven hebben ze al hard en zacht op de deur geklopt, hetgeen de TUD een bedrag van ruim een miljoen gulden opleverde. Maar daar blijft het niet bij. Zes hoogleraren en een Jazz-bandje van het corps gaan op een zaterdagmiddag de laatste voorbereidingen treffen voor een topnotering op de plaatselijke hitlijsten. Op de melodie van 'Bei mir bist du schön' neemt de gelegenheidsformatie twee liedjes op, die de geneugten en voortreffelijkheden van de Delftse universiteit moeten aanprijzen. (Delta)

Kerststol

Dit jaar geen kerstpakket voor de medewerkers van de Rotterdamse sociale faculteit. Al jaren had de faculteit problemen met het bepalen van wie nou wel en wie niet in aanmerking mocht komen voor de vijftig gulden dure fruitmand. Nu krijgt iedereen een kerststol als doekje voor het bloeden, hetgeen een besparing oplevert van zeventuizend gulden. De faculteitsraad ging zonder enig protest akkoord met de devaluatie van het oude kerstpakket. Maar dat had waarschijnlijk ook veel te maken met het feit dat de overgebleven zeventuizend gulden nu ten goede komen aan de organisatie Artsen Zonder Grenzen. (Quod Novum)

HET CJP
NEEMT JE
OVERAL
MEE

Korting op o.a. theaters, musea, films, tijdschriften, CD's en reizen. Het CJP is voor f15,- verkrijgbaar bij theaters, ABN-banken en de VVV. Of bel 06-02.24.222.

Maastricht-Daalhof Noord

Ruime patio bungalow met garage. Hal met ruim trappenhuis, L-woonk van ruim 50 m², moderne keuken, bijkeuken, 2 grote slk en badk. 1 evd: grote slk en 2 zolderbergingen. Inl. na 20.00u: 043-216870. Vraagprijs: fl. 295.000,— k.k.

Michael Orbán, eerstejaars rechten (foto Nelis Tutkey)

Het slijk de aarde (8)

Even leek het erop dat hij een universitaire studie wel op z'n buik kon schrijven. Hij was niet in paniek toen Ritzen begin van dit jaar de onheilsboodschap over hem heen stortte, maar hij voelde dat het tijd was om de gok te wagen. Het was nu of nooit. De leeftijdsgrens van zeventenentwintig zou snel een feit worden, en hoe kon hij nou zonder studiebeurs jurist worden? Als een gek belde de toen nog zesentwintigjarige Michael Orbán alle universiteiten af. Wilt u nog een eerstejaars rechten? De Rijksuniversiteit Limburg toonde geen belangstelling, maar gelukkig wilde de Katholieke Universiteit Brabant nog wel een aankomend jurist erbij. Hij gaf zijn HBO studie er aan en werd in februari een kersverse eerstejaars rechten. Veel juridische kennis heeft hij in Tilburg niet opgedaan, maar daar was het ook allemaal niet om begonnen. Zijn studiebeurs was veilig gesteld en de overschrijving naar Maastricht was in augustus een fluitje van een cent.

"Ik heb de juiste keuze gemaakt," vertelt Michael Orbán tevreden. De onderwijsgroepen bevallen prima en het samenwonen met zijn Sittardse vriendin bevalt misschien nog wel beter. Wel voelt hij meer dan zijn medestudenten de druk om in vier jaar zijn bul te halen. "Ik mag geen toets missen en besteed daarom gemiddeld twintig uur in de week aan zelfstudie. Ik zal bijvoorbeeld niet zo snel in een bestuur van een studentenvereniging gaan zitten. Dat durf ik niet aan, dat kost te veel tijd."

Ooit, toen hij het breed had, liet hij het breed hangen. Een auto voor de deur, een uitpuilende klerenkast en ieder weekend met vrienden naar het café. Als 'office manager' bij een firma in kantoorapparatuur te Utrecht gaf hij leiding aan een afdeling van vier mensen en was hij goed voor een netto salaris van f2200,- in de maand. Maar het luxe leventje bleek niet zaligmakend. "Ik kwam met mezelf in de knel want ik wist dat ik meer kon. Bovendien wilde ik eigenlijk helemaal geen boekhouder zijn. Dat is zo saai, vreselijk." Hij zou gaan studeren. Michael nam ontslag, verkocht zijn auto en schreef zich in 1989 in als student aan de hogeschool voor Sociaal Juridische Dienstverlening in Culemborg. Na vier jaar zou hij overstappen naar de universiteit. Een omweg, maar heel geschikt voor iemand met een havo-achtergrond. De drastische achteruitgang van zijn maandelijkse inkomsten nam hij op de koop toe. Michael zat precies op schema toen de minister van onderwijs een stokje voor zijn plannen stak. Niet alleen

Ritzen kan weinig waardering opbrengen voor studenten met een late roeping, ook Michaels vader voelt er weinig voor om op te draaien voor de studiekosten van zijn zoon. Maar waar Michael Ritzen net te slim af was, heeft hij het tot nog toe tegen zijn vader moeten afleggen. Die voelt zich niet meer verantwoordelijk voor zijn zoon (in zijn ogen al een oudere jongere) en weigert al meer dan twee jaar zijn inkomsten door te geven aan de informatiseringsbank. De aanvraag voor een aanvullende beurs en rentedragende lening is daardoor niet gehonoreerd. Eerst de gegevens van pa, dan eventueel de centen. "Ik snap mijn vader wel, maar ik kan er niets mee," is het gelaten commentaar. Ieder maand stort 'Groningen' nu f570,- basisbeurs op Michaels rekening.

Zijn moeder zorgt voor de ouderlijke bijdrage. Die heeft zij pas verhoogd van f75,- naar f150,-. Maar ondanks deze opslag zijn de f720,- in de maand waarvan de eerstejaars rechten het moet doen geen vetpot. Als de huur (f275,-) en het collegegeld (f185,-) er van af zijn blijft er nog f260,- over. Tot nu toe kon Michael nog interen op zijn spaargeld dat hij afgelopen zomer heeft vergaard als gaslekzoeker. Maar nu ook die rekening langzaam maar zeker droog komt te staan zoekt de toekomstige jurist weer een ander baantje. De horeca, waar hij twaalf jaar in heeft gewerkt, trekt hem niet meer. Het wordt altijd veel te laat waardoor je de volgende dag niets waard bent. De grote winkelbedrijven zijn niet zo gecharmeerd van de werklustige student. Hij zal heus wel hard kunnen werken, maar hij is te oud, dus te duur. Voorlopig doet Michael dus maar heel zuinig aan. Het stappen is beperkt tot een keer per week. Kleren koopt hij bijna nooit. Dat is ook niet nodig. Zijn garderobe uit de rijke tijd zit nog als gegoten en is gelukkig nog lang niet versleten. Boeken voor de rechtenstudie worden meestal aangeschaft door zijn vriendin die wat meer te verteren heeft en ook eerstejaars rechten is. Soms springt zij ook in als hun huishoudpot leeg is en Michael blut blijkt te zijn. "Zij betaalt dan een keer extra de boodschappen. Maar daar wil ik eigenlijk zo snel mogelijk vanaf want ik vind het heel vervelend dat zij voor mij moet betalen."

Hij zou ook wel eens wat vaker naar de film willen, en zich niet alleen willen vergapen aan al het moois in de etalages van de kledingzaken. "Maar ik heb het niet slecht," verzekert hij. "Ik ben zeker geen hopeloze zaak."

Riki Janssen

VEC schrijft notitie over emancipatoir studentenbeleid

Meer vrouwelijke docenten, minder mannen in de blokboeken

'Een slimme meid is op haar toekomst voorbereid', vindt de Haagse overheid. De 'slimme' meiden die aan de Rijksuniversiteit Limburg hun studie volgen zijn echter vaak minder goed op de toekomstige carrière voorbereid dan hun mannelijke collega's. Niet dat ze dommer zijn, hun studieresultaten doen absoluut niet onder voor die van de mannelijke studenten. Ze zijn zelfs vaak beter. Maar het onderwijs dat zij volgen bevestigt nog al te vaak de traditionele verhoudingen tussen mannen en vrouwen.

De studentes hebben niet alleen te weinig de kans zich te identificeren met de inhoud van het onderwijs, maar ook met degene die het onderwijs geeft. Dat is namelijk in het merendeel van de gevallen een man. Willen vrouwen ooit gelijke kansen krijgen op de arbeidsmarkt dan moet dit alles veranderen, vindt de Vrouwen Emancipatie Commissie (VEC). Haar notitie over het emancipatoir studentenbeleid aan de Rijksuniversiteit Limburg geeft hiervoor de eerste aanzet. Het college van bestuur zal in januari 1992 met een eigen nota volgen. Alleen een onderzoek naar de sekseverschillen van RL-afgestudeerden op de arbeidsmarkt, zoals dat pas is uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA), is niet genoeg. Er is meer nodig om de maatschappelijke ongelijkheid tussen mannen en vrouwen te laten verdwijnen, vindt Monique van Hoof, studentlid van de VEC.

Wil er een gefundeerd emancipatoir studentenbeleid op tafel komen dan zal onderzocht moeten worden hoe de studenten zich voorbereiden op de arbeidsmarkt. "Een gekwalificeerd onderzoeker" moet volgens de notitie de studieresultaten van mannen en vrouwen bekijken, achterhalen welk vakkenpakket zij kiezen, tellen hoeveel mannelijke en vrouwelijke studenten met een studie beginnen en hoe veel hun studie voortijdig weer staken. Bovendien moet de invloed van het probleemgestuurd onderwijs (PGO) op deze cijfers in beeld worden gebracht. Het leren aan de hand van concrete problemen en voorbeelden zou namelijk beter aansluiten bij vrouwen dan het traditionele onderwijs. De 'vrouwvriendelijkheid' van het PGO is de belangrijkste reden waarom de Technische Universiteit Delft (TUD) deze methode voor een deel heeft overgenomen. Door meer aan de hand van taken en in kleine groepjes te werken hoopt de TUD vrouwen te werven en vervolgens te houden.

Depressief

Ook de inhoud van het onderwijs moet kritisch worden bekeken, schrijft de VEC. De faculteiten rechten en geneeskunde hebben daar al een begin mee gemaakt. Hun blokboeken en -taken zijn op seksestereotyperingen onderzocht. De maatschappelijke vooroordelen blijken volop in het onderwijsmateriaal aanwezig. De medische studenten krijgen in hun curriculum bijvoorbeeld herhaaldelijk casussen voorgelegd waar de man buitenshuis werkt en sport, terwijl de vrouw meestal voor het huishouden en de kinderen zorgt. De klachten zijn navenant. Waar vrouwen meer klagen over psychosomatische aandoeningen (angstig, depressief), komen

mannen met sportblessures en klachten op het gebied van roken en drinken op het spreekuur.

Bij rechten was het drie jaar geleden, toen daar het onderzoek werd gehouden, niet veel beter. In het basiscurriculum kwamen mannen twee keer zoveel in een actieve hoofdrol voor dan vrouwen. Bovendien bleek in het merendeel van de blokken de beschreven directeur een man en de secretaresse een vrouw. Een aantal blokcoördinatoren heeft deze kritiek ter harte genomen en de scheve verhoudingen tussen de seksen in hun onderwijsmateriaal rechtgetrokken. Maar echt tevreden is de toenmalige onderzoekster, Lucy Willems, niet. "Het is waar. Ik ken een voorbeeld waar de mannelijke ondernemer uit een blokboek vervangen is door een vrouwelijke ondernemer. Alleen gaat zij nu wel failliet. Ik weet niet of we daar zo blij mee moeten zijn. Bovendien gaat het mij meer om het fundamentele probleem. Met mannetjes en vrouwtjes gelijk over de casussen verdelen kom je er niet. De vanzelfsprekendheid waarmee de onderwijsmaker bestaande patronen overneemt, moet worden doorbroken."

Niet alleen de inhoud van het onderwijs levert voor vrouwelijke studenten te weinig identificatiemogelijkheden op, maar ook degene die het onderwijs geeft. Dat is namelijk in de meeste gevallen nog altijd een man. Met name op het niveau van hoogleraren en universitair hoofddocenten zijn vrouwen sterk ondervertegenwoordigd.

Biologisch bepaald

De succesvolle cursus loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten die sinds twee jaar in de faculteiten geneeskunde, rechten en gezondheidswetenschappen wordt gegeven (de cursus ging op de economische faculteit wegens gebrek aan animo niet door), is het "traditionele gebied" van het emancipatoir studentenbeleid aan de RL, schrijft het VEC in haar notitie.

De cursus voldoet goed en moet behouden blijven.

De sterke stereotyperingen moeten echter uit het onderwijsmateriaal worden gehaald en deels vervangen worden door roldeurbrekende voorbeelden. Daarnaast wil de emancipatiecommissie meer aandacht in het onderwijs voor de maatschappelijk en cultureel bepaalde verschillen tussen mannen en vrouwen (de zogenaamde "genderaspecten"). Monique van Hoof: "Binnen gezondheidswetenschappen zou men bijvoorbeeld in het blok waar de vraag 'Wat is gezondheid' centraal staat, aandacht kunnen geven aan de verschillen in beleving van ziekte en

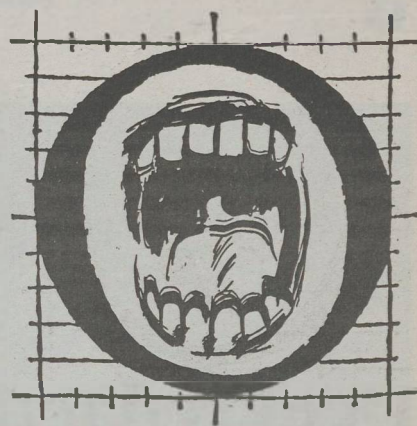

gezondheid bij mannen en vrouwen. Hiermee maak je duidelijk dat niet alle verschillen biologisch bepaald zijn."

De VEC ziet ook een taak voor de tutores weggelegd om vooroordelen en rolbevestiging te bestrijden. Zij kunnen in onderwijsgroepen wijzen op seksestereotyperingen die tijdens de discussie naar voren komen. Voorwaarde is wel dat de tutores zich bewust zijn van hun eigen vooroordelen. De tutortrainingen zouden daar aandacht aan kunnen besteden. Maar niet alleen het onderwijs bereidt studenten voor op een loopbaan, ook studentassistenten, bestuursfuncties en stages kunnen een gunstige invloed hebben op de toekomstige carrière. Ook hier ziet de VEC een verschil tussen de seksen.

"Wij hebben de indruk dat mannelijke studenten hun bijbaantjes kiezen met het oog op de toekomst en dus vooral solliciteren naar de betere studentassistentenplaatsen. Bijvoorbeeld die waar ze mee kunnen werken aan het lopend onderzoek. Dat levert veel ervaring op en staat goed op het curriculum vitae. Vrouwelijke studenten werken meestal omdat ze geld nodig hebben en letten minder op de inhoud van de functie. Hen tref je dan ook vaker aan als 'tiep-miep', volgens Monique van Hoof. Een inventarisatie van de verdeling van de studentassistentenplaatsen kan achterhalen of dit idee klopt met de werkelijkheid. In ieder geval vindt de VEC dat bij de verdeling van "studentfuncties" niet alleen op een gelijke man-vrouw verdeling moet worden gelet, maar ook op een eerlijke verdeling van de kwalitatief betere baantjes.

Riki Janssen

A Point

© August Magirus

Binnenkort zullen opvoedkundigen met hun briljante wetenschappelijke methode de ideale opvoeding hebben geperfectioneerd. In het diepste geheim wordt een rapport voorbereid dat voor de verplichte invoering van de Perfect Gelukige Opvoeding pleit. Voor iedereen is geluk dan heel gewoon.

Maar inmiddels hebben de cultuurspecialisten van de Tweedekamerfracties de koppen bij elkaar gestoken. Zij maken zich ernstig zorgen over de toekomst van de Nederlandse cultuur onder het gegarandeerd-gelukkigstelsel. De PGO vernietigt de voedingsbodem voor literatuur, en voor alle kunst: ongeluk. Want waarover had Gerard Reve moeten schrijven als hij een echt gelukkige jeugd had gehad? En had Beethoven als hij gelukkig getrouwd was geweest het niet veel te druk gehad met luiers verschonen om ook maar één dissonant akkoord op papier te zetten? Om de cultuur tegen het geluk te beschermen, beraden de fractiespecialisten zich over een voorstel om onder de PGO twintig procent van alle pasgeborenen per lot aan te wijzen voor een verplicht ongelukkige opvoeding. Anderen vinden dit percentage te laag. Zij denken aan de helft, en pleiten daarnaast voor afschaffing van de accijns op alcohol. Weer anderen willen de PGO helemaal tegenhouden. Want ongeluk is niet alleen nodig om kunst voort te brengen, er moeten ook voldoende ongelukkigen zijn om haar te waarderen. Voor kunst als positief maatschappelijk element is alleen in Nazi-Duitsland, Roemenië, en andere totalitaire landen een rol weggelegd. De PGO, waarin kunst uitsluitend nog verbeffend en opbouwend, dus niet-ontaard kan zijn, ondermijnt vrijheid en democratie. Hoe de stabiele relatie tussen kunst en ongeluk door schone illusies kan worden verstoord, is nu bij collega-columnist Eva te zien. Gewoonlijk uit zij zich in krijgshaftige taal over de talloze misstanden van de wereld. Maar zodra het over de liefde gaat, wordt het toetsenbord dat anders de Stalinorgels van haar verbale aanvalskracht coördineert kleverig van honing en ambrozie. Voor de ongewenste intimiteiten die zij wekelijks met haar lezers bedrijft heeft zij de houwdegen van haar rake pen ingeruild voor een elegant gestileerd spuitzakje met zoete room. Iedere minnaar is een krijger, klinkt beeldend Monteverdi's welluidende variant op het liefde-is-oorlogthema in de Madrigali guerrieri e amorosi. Daar heeft de Liefde in zijn grote rijk zelfs een heel eigen leger. Maar hoewel zij nog in die bloei van het leven verkeert die het zware gewicht van de helm kan dragen (nog steeds is Monteverdi aan het woord, wiens opgewonden stijl haar ongetwijfeld zal aanspreken), treedt Eva dat leger ongewapend tegemoet. Dat kan niet goed aflopen. Zij zal toch niet in het geluk geloven? Want geluk is een uitzondering waar een mens geen recht op heeft. En wie gelukkig is, moet eerst echt oppassen. Want duurzaamheid behoort niet tot de eigenschappen van geluk.

Onafhankelijkheid Eindhovens universiteitsblad wankelt

Deel redactie Cursor kan vertrekken

Een groot deel van de redactie van het Eindhovense universiteitsblad Cursor heeft deze week zijn werkzaamheden beëindigd. Dat is het resultaat van een ingreep van het universiteitsbestuur in een conflict tussen hoofdredacteur J. Ummels en vier redactieleden. Tegelijk dreigt die ingreep een eind te maken aan de redactionele onafhankelijkheid van het blad.

Het rommelde al langer bij Cursor. Het blad werkt met de minimale formatie van 2,3 personeelsplaatsen. Bovendien droeg de enige fulltimer, de hoofdredacteur, volgens zijn directe collega's weinig bij aan de productie. Na enkele aanvaringen was er eind augustus een openlijk conflict. Drie redacteuren en een dienstweigeraar maakten de zaak aanhangig: de hoofdredacteur zou de ontwikkeling van het blad blokkeren. En de redactieraad - een adviesorgaan dat de kwaliteit van het blad moet bewaken - deponeerde de kwestie daarna bij TUE-secretaris ir. H.J.P.M. Roumen, als zijnde een personeelsprobleem. Eind vorige week deed Roumen een uitspraak. "Wij werden afgeschilderd als een bende van vier, die de zaken op de spits heeft gedreven en de positie van de hoofdredacteur heeft ondermijnd," zegt eindredacteur Walter van Hulst. De dienstweigeraar mag zijn tijd uitdienen en twee collega's in tijdelijke dienst - waaronder een die uitzicht op vaste dienst had - kun-

nen vertrekken. Alleen de positie van Van Hulst blijft ongemoeid. Maar voor hem hoeft het niet meer. Hij heeft zich ziek gemeld en zoekt ander werk. Intussen lijkt echter ook de koers van het blad in het geding. Het bestuur van de TU Eindhoven wil een interim-manager aantrekken, die geplaatst wordt boven de huidige hoofdredacteur. Opdracht: het op poten zetten van een "bedrijfsjournalistiek blad van goede kwaliteit", geleid door een sterke hoofdredacteur. En er is sprake van personeelsuitbreiding. Hoewel op dat laatste al jarenlang was aangedrongen, is de redactieraad niet gerust op die nieuwe voortvarendheid. Met name een plan van het universiteitsbestuur om TUE-rector prof.dr. J.H. van Lint in deze raad te benoemen roept de vraag op of men een eind wil maken aan de onafhankelijke journalistiek van het blad. In de universiteitsraad worden hierover maandag vragen gesteld. "Men lijkt de kans te willen grijpen voor een terugkeer naar de middeleeuwen", zegt hoofdredacteur J. Ummels, die dezer dagen met enkele freelancers en studentmedewerkers het blad moet maken. Ummels wist begin jaren tachtig Cursor (toen nog: TH-berichten) als een van de laatste universiteitsbladen een onafhankelijke positie ten opzichte van het bestuur te bezorgen. Bij afbraak van die positie heeft hij zich nog niet neergelegd. Het college van bestuur wil geen commentaar geven. Secretaris Roumen: "Wij hebben afgesproken dat over deze kwestie de voorlichting als spreekbuis fungeert."

HOP, Frank Steenkamp

Luiere kinderen

(vervolg van voorpagina)

studie niet afmaken zijn er grote verschillen tussen HBO- en WO-studenten. Na drie jaar is van de HBO'ers 21 procent vertrokken en de helft van hen is helemaal met studeren opgehouden. Van de universitaire studenten is na drie jaar 31 procent vertrokken, maar 80 procent daarvan is een andere studie gaan volgen. De beslissing om niet verder te gaan wordt, zoals het hoort, meestal tijdens of vlak na het eerste jaar genomen, vooral door de HBO'ers. De universitaire studenten maken veel te ruim gebruik van de mogelijkheid om twee jaar over de propedeuse te doen, constateert het onderzoeksteam. Uit hun antwoorden blijkt vaak, dat ze zelfs niet de bedoeling hebben dat eerste jaar op tijd af te ronden. Die instelling leidt echter aantoonbaar tot slechtere resultaten, oplopende vertraging in de rest van de studie en zelfs voortijdig vertrek. De 'afhakkers' die helemaal niet meer verder studeren hebben een paar kenmerken gemeen. Het zijn vaak studenten die na enige omwegen, in of buiten het onderwijs, alsnog zijn gaan studeren. Ze zijn dus wat ouder en moeten vaker dan gemiddeld hun inkomen zelf verdienen. Erg klein is die groep trouwens niet; vooral het aantal studenten dat niet meteen na het eindexamen gaat studeren groeit. Zo'n 55 procent van de universitaire eerstejaars is tegenwoordig direct van school gekomen, terwijl dat bijvoorbeeld in 1982 nog 65 procent was. De SCO-onderzoekers hebben deze studie

in de loop van enkele jaren uitgevoerd en delen ervan al in de pers laten verschijnen. Zeer opvallend was vooral hun eerder gepubliceerde conclusie, dat een groot deel van de ingeschreven eerstejaars nooit enig college volgt. Deze 'no show-studenten' (een term uit de luchtvaart voor passagiers die niet komen opdagen) zijn volgens SCO de voornaamste oorzaak van de soms sterk wisselende rendementcijfers. Die studenten besluiten namelijk nog voor het begin van de colleges om toch maar iets anders te gaan doen, bijvoorbeeld een andere studie, maar vallen vervolgens toch onder de 'studiestakers'. Begin mei van dit jaar heeft SCO ook het plan voor een bindend studie-advies bekritiseerd, dat minister Ritzen destijds aankondigde. Uit het onderzoek blijkt namelijk, dat de tijd voor zo'n advies nog niet rijp is. De sfeer aan de universiteit deugt wat dit betreft al niet, want er is niemand die de studenten op het hart drukt snel te studeren, integendeel. Dat vinden de studenten zelf ook een groot probleem, zoals uit hun antwoorden blijkt. Bovendien deugt de universitaire administratie vaak niet, want er is zelden sprake van een goed systeem van studievoortgangscntrole en veel vakgroepen voldoen niet eens aan de wettelijke eis van een propedeuse-advies. Minister Ritzen zal zijn wetsvoorstel voor dit bindend advies overigens binnenkort publiceren.

HOP/Margriet van Lith

Autorijschool Dorssers doet het met garantie

jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets.

Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen.

U betaalt slechts f 37,50 per rijles in VW Golf

Ook mogelijkheden voor spoedopleiding binnen 10 à 12 weken

046-377738
b.g.g. 06-52981362

pro civibus
verzekert academici

afgestudeerd?
wij nemen uw
SSGZ-polis
over

ziektelkosten met
verlaagde premie!
en aansprakelijkheid

Amsterdam 020-5708208
Stadhouderskade 140
Groningen 050-184114
Spilsluizen NZ 11

EURO
video

AKTIE
2 dagfilms (1dag)
2 gewone films (3 dgn)
f. 15,-

Verhuur van movieboxen en
spelcomputers

Scharnerweg 67. Maastricht tel. 043 - 633733

U wilt een RIJBEWIJS

10 Theorielessen, computertoets, leerboek en examenaanvraag:
f 140,-

Praktijklessen in Volkswagen Golf kosten fl. 37,50

GARANTIE

Door ons stappenplan en het houden van proefexamens, wordt u optimaal voorbereid en vertrouwd gemaakt met uw rijexamen.

Indien u voor het proefexamen slaagt, doch niet voor het eigenlijke examen, bieden wij u de mogelijkheid tot een gratis herexamen. Tevens Uw adres voor spoedcursus en motorrijles.

VERKEERSCHOOL 'CHRISTOFFEL'

Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

NEDERLAND

✓ VOOR EEN
Vrij
ZUID AFRIKA

GIRO 26655
BEVRIJDINGSFONDS

KOMITEE ZUIDELIJK AFRIKA
AMSTERDAM

020 627 08 01

Het ANC elst

vrije verkiezingen

voor iedereen

In Zuid-Afrika.

Het ANC van

Nelson Mandela

moet daarom

sterk staan in
de onderhandelingen

met president

De Klerk.

Steun het ANC

bij de opbouw

van haar organisatie

In Zuid-Afrika.

Keuze voor geneeskunde en rechten lijkt 'erfelijk bepaald'

De Nederlandse universiteit is nog steeds elitair

'Studeren weer alleen voor de rijken'. De leus is al zo'n dertig jaar bekend en wordt bij elke bezuiniging op de studiebeurzen vol verontwaardiging aangeheven. De werkelijkheid is, dat de universiteit in Nederland nooit anders dan een elitair instituut is geweest én dat studiefinanciering daar weinig mee te maken heeft. De Amsterdamse onderwijskundige Koppen promoveert deze week op een onderzoek naar mogelijke oplossingen voor de Nederlandse 'achterlijkheid' op dit gebied. Hij spreekt er de universiteiten zelf op aan. Het binnen de poort halen en houden van ook die studenten, die daarvoor niet al vanaf de geboorte waren bestemd, is een taak die zij serieus zouden moeten nemen. Dat past een 'competente' instelling meer dan obligaatspraak over selectie.

De toegankelijkheid van het onderwijs moet niet in gevaar komen' is een van de leuzen van minister Ritzen. Daarbij blijkt hij het dan eigenlijk altijd over studiefinanciering te hebben: studeren moet betaalbaar blijven. Jan Karel Koppen, medewerker van het Amsterdamse centrum voor onderwijsresearch SCO, constateert dat die toegankelijkheid erg weinig met studiefinanciering en erg veel met het onderwijs te maken heeft. 'Bij elke keuze die een kind maakt op de weg naar een carrière speelt het milieu mee. Binnen basisen voortgezet onderwijs wordt daar nog wel aandacht aan besteed, al helpt dat tot nu toe niet veel. Maar binnen het hoger onderwijs is het geen item. Als je eenmaal studeert, is alles toch voor elkaar? Daar klopt dus niks van, want sociale verschillen spelen ook hier nog een grote rol. Er zijn aanzienlijke verschillen in studiekeuze, in prestaties, in uitval en, daarna, in carrière. Als we eindelijk eens ernst willen maken met de oplossing van dit probleem, dan zal de strijd op alle fronten tegelijk gevoerd worden.'

Koppen promoveert deze week op het proefschrift 'Een kwestie van discipline. Over de externe democratisering van het wetenschappelijk onderwijs'.

Kritische consument

De student is geen produkt van het onderwijs, maar een kritische consument. Als die mooie leus nu eens werkelijkheid werd, waren we volgens Koppen al een stuk verder. Koppen: "De werkelijkheid is, dat de leerling of student nog steeds meer produkt is dan koper en het onderwijs is een actieve 'sorteerder' van de produkten. Studenten vallen er niet uit, maar worden uitgedreven, 'weg-gesegregeerd'. De oplossing daarvoor is om ernst te maken met die consumentenrol. Onderwijs is een aanbod aan bouwstenen voor je carrière en je moet zelf kiezen welke steentjes je wilt verzamelen." Concreet betekent zo'n verandering heel veel. In zijn proefschrift bespreekt Koppen een paar voorbeelden van situaties die een 'objectieve keuze' belemmeren. Bijvoorbeeld de sociale structuur van een studierichting. In navolging van theorieën van de Franse filosoof Bourdieu komt Koppen tot een verdeling van disciplines met een 'wetenschappelijk prestige' en met een 'sociaal prestige'. Duidelijkste voorbeeld van de eerste vind je bij de natuurwetenschappen, waar vooral de wetenschappelijke autoriteit geldt, waar de afstand tussen docenten en studenten klein is, waar studenten uit de lagere inkomensgroepen zich gemakkelijk thuisvoelen, maar waar de afgestudeerden weinig maatschappelijke status hebben. Bijvoorbeeld de juridische faculteit is het precies omgekeerd. Daar bestaan belangrijke verbanden met de maatschappij en vooral met de dominante klassen. De afstand tussen docenten en studenten is er groot, de status van de afgestudeerden hoog en de kans op succes is er voor studenten uit de lagere inkomensgroepen relatief klein.

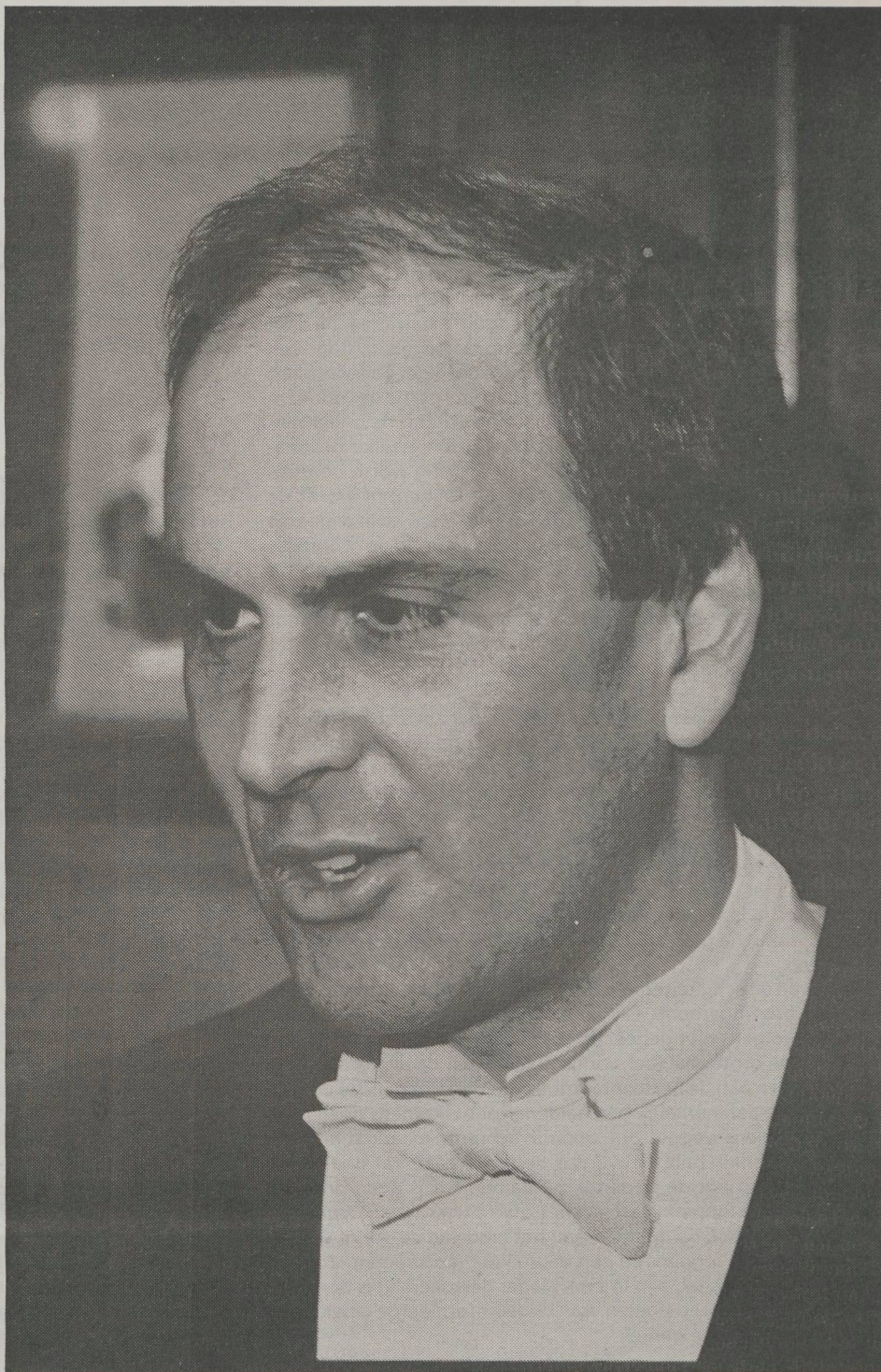
De 'erfelijkheid' van studies met een sociaal prestige is ook opmerkelijk groot. Zo blijkt dat 44 procent van de rechtenstudenten een juridisch geschoolde vader heeft en de helft van de geneeskundestudenten een medisch geschoolde. Koppen: "Over deze uitkomsten was ook ik verrast. Er zijn nu zoveel meer studenten dan vroeger, dus wat dat betreft kun je echt niet meer van elite-onderwijsspreken. En toch blijkt bij nader inzien de sociale achtergrond nog zo invloedrijk."

Verzwegen kennis

De achterstand die studenten uit niet-academische milieus in deze studies hebben is hierdoor duidelijk. Zij missen wat Koppen noemt 'verzwegen kennis'. Koppen: "Het gaat bij die universitaire studies niet alleen om het verwerven van kennis uit boekjes, maar ook om het vermogen die kennis op een goede manier in te zetten - namelijk de manier die de maatschappij van de academicus verwacht. In ruil daarvoor geeft de maatschappij je zekere 'extra' bevoegdheden, status. Dat samenstel van dingen die je moet leren noem ik 'competentie' en daar zit een flink deel verzwegen kennis in, die eigenlijk de sociale structuur van de studie sterk bepaalt. Kinderen uit niet-academische milieus pikken dat soort kennis veel minder gemakkelijk op."

Kinine

De oplossing die Koppen nu aandraagt is tweeledig. In de eerste plaats moeten docenten zich maar eens afvragen wat die 'verzwegen kennis' in hun vakgebied inhoudt. "Een van de mogelijkheden daarvoor is het vertellen van veel verhalen uit de praktijk," zegt Koppen. "Daardoor leren ook studenten die die verhalen thuis niet hebben gehoord veel over wat het vak echt inhoudt. Ik haal in mijn proefschrift een antropoloog aan, die in zijn colleges vertelde wat een antropoloog moest kunnen en kennen. Kennis van land, volk en taal moest je hebben, en veel intuïtie, en je moest goed kunnen schrijven: het hield niet op. Maar tegen een bevriende student die op veldwerk ging zei hij: Neem kinine mee, houd je oren open en blijf van de vrouwen af - meer hoeft je niet te weten.

Dr. Jan Karel Koppen: "Sociale verschillen spelen ook in het hoger onderwijs een rol. Er zijn aanzienlijke verschillen in studiekeuze, in prestaties, in uitval, en daarna, in carrière." (foto Bram de Hollander)

"Een structurele verandering verwacht Koppen vooral van invoering van modularisering. Als studenten zelf een afstudeerpakket samenstellen heeft dat verschillende voordelen. Het vergroot de activiteit en betrokkenheid van de student, waardoor hij zijn rol van kritische consument beter kan spelen. Bovendien doorbreekt het de grenzen van de disciplines en daardoor de sociale codes die daar gelden. Koppen: "De studierichtingen met een sociaal prestige vormen ook een soort gesloten systeem door de starheid van hun programma. Uit mijn onderzoek blijkt, dat de keuzevrijheid van een studie omgekeerd evenredig is met de 'sociale segregatie'. Bij sociale wetenschappen veel keuzevrijheid, bij rechten bijna geen. Als blijkt dat die disciplines zulke gesloten sociale systemen zijn met zulke gesloten grenzen, dan moet je die openbreken."

Competentie

Centraal in het proefschrift van Koppen staat het begrip 'competentie'. Een student moet door het onderwijs tot competentie komen door het verwerven van kennis, vaardigheden en het vermogen die op de goede manier in te zetten. Competentie is echter ook een eigenschap van een systeem, bijvoorbeeld van het onderwijs. Doel van een 'competent systeem' moet volgens Koppen onder andere zijn dat het de variëteit als uitdaging ziet en niet als lastig. De instroom van studenten is veel diverser dan vroeger, maar het onderwijs reageert nog steeds als een filter. Een goed systeem moet juist proberen elk van die individuen zo ver te brengen als waar hun capaciteiten hen geschikt voor maken. Koppen: "Mooi voorbeeld vind ik de huidige pogingen om moeilijk lerende kinderen zoveel mogelijk binnen het reguliere basisonderwijs te houden. Basisonderwijs heeft als taak kinderen voor te bereiden op bij hen passend vervolgon-

derwijs; daar is de taak 'omgaan met differentiatie' bijgekomen. Dat heeft het onderwijssysteem daar naar mijn opvatting competentier gemaakt."

Meritocratie

Internationaal gezien slaat Nederland met de externe democratisering een opmerkelijk slecht figuur. Koppen citeert in zijn proefschrift een vergelijkend onderzoek in tien landen, waaruit blijkt dat Engeland en Nederland in het voortgezet onderwijs de hoogste milieugebonden selectiviteit kennen. Het vorige week gepubliceerde onderzoek van SCO 'Snelwegen en slingerpaden door het hoger onderwijs' levert op bijna elke pagina bewijzen van de rol die sociale verschillen spelen. Dat geldt voor de keuze voor HBO of universiteit, voor de keuze van studierichting, voor de kans op uitval en voor de carrière mogelijkheden na de studie.

De oplossingen die Koppen in zijn proefschrift aandraagt zullen niet opeens de oplossing bieden. Belangrijker vindt de promovendus, dat het onderwerp weer eens serieus besproken wordt. "Het heeft mij zeer verbaasd, dat hier zo weinig onderzoek naar is gedaan. Ministers schrijven min of meer obligaats dat iedereen gelijke kansen moet hebben, dat er 'hoger onderwijs voor velen' moet zijn in plaats van elite-onderwijs. Maar maatregelen die ervoor moeten zorgen dat dat echt gebeurt worden nauwelijks genomen - en wat er wel gebeurt heeft weinig of geen effect. Mijn stelling is dat alleen een ingrijpende verandering op verschillende niveau's tegelijk iets kan veranderen. Doorbreken van de disciplines en 'verzwegen kennis' onthullen zijn maar voorbeelden. Het ideaal is natuurlijk om te komen tot een echte meritocratie, waarin iedereen alleen op zijn capaciteiten wordt beoordeeld. Maar dat ideaal is nog heel ver weg."

HOP/Magriet van Lith

Een enkel mens die die naam waardig is vertoont zich wel in het Mecc, om acuut besprongen te worden door de zware jongens van het internationale perscorps.

Dinsdagmiddag laat wordt een jeugdige Luxemburgse minister van financiën gevangen voor de deur van de 'briefing room' van zijn land, een plek waar de meeste journalisten nog geen seconde hun pas inhouden. De gestalte van de minister is even bescheiden als de lidstaat die hij dient, hooguit 1.70m, maar hij slaat zich manmoedig, zij het met het zweet op de bovenlip, door een interview met BBC Newsnight. De vertegenwoordiger daarvan haalt ruimschoots de twee meter, zodat het Luxemburgertje het hoofd in de nek moet leggen. Het is dan nog het moment dat de onderhandelingen over de sociale paragraaf muurvast zitten, en elke informatie uit het heiligdom verderop aan de Maas gretig wordt opgezogen. Zullen de Britten een tweede 'opt-out' krijgen, of wordt de tekst zodanig aangelengd dat zelfs de Tories er geen kwaad meer in zien? Bij gebrek aan echte informatie blijkt later op de avond dat zelfs Newsnight tijdens de uitzending grotendeels terugvalt op interviews met eigen mensen. De uitgetreken presentator Jeremy Paxman, die op het scherm altijd zo'n langgerekte hoofd heeft dat het lijkt of de tv bijgesteld moet worden, heeft een hoop pret met zijn collega, die opnieuw bevestigt dat de uitkomst "really anything" kan zijn.

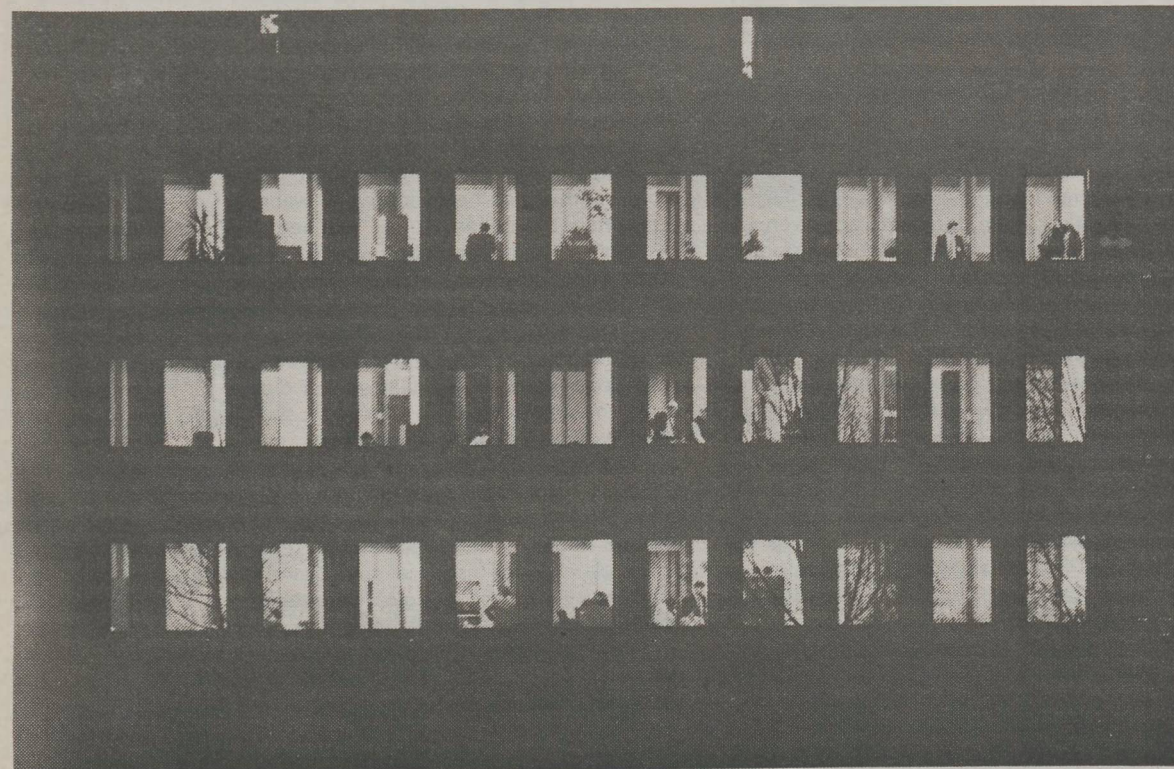
Naast de Luxemburgse minister figureert verder alleen Piet Dankert als insider in Newsnight. Het interviewtje is rond de middag opgenomen, en Dankert zit er verkrummeld en geschrompeld bij. En niet alleen omdat hij weinig moois te melden heeft, lijkt het. Bij de BBC doet zich het fenomeen voor dat niet de journalist eerbiedig opkijkt tegen de politicus, maar het omgekeerde. Keer op keer blijkt dat de politici, of de topambtenaren annex woordvoerders, zichtbaar gestreeld zijn met de aandacht die ze van dit eerbiedwaardige instituut krijgen. In hun beste Engels proberen ze eenzelfde licht superieure en ironische toon aan te slaan als de verslaggevers, maar dat lukt zelden.

Centrum van de activiteiten van de Britse pers is, hoe kan het anders, de Britse briefing room. Elk land heeft er eentje toegewezen gekregen, volgens niet geheel duidelijke criteria. De Fransen hebben de kleine grote zaal (behoorlijk groot, maar de allergrootste is voorbehouden aan de persconferenties van de 'presidency') de rest moet het met aanmerkelijk bescheidener onderkomens doen. Nederland zit ergens weggestopt, onderin achterin, maar dat hindert niet want eigenlijk hebben wij dus de grote zaal. Pal onder het podium daarvan ligt de Nederlandse kamer. Dit is geen briefing room, maar het kloppend hart van het 'voorzitterschap'. 'Organisatie' staat er dan ook op de muur aan het eind van de gang. Wie er binnenloopt treft regelmatig een dikbuikige motoragent. Zijn jas hangt aan een kapstok, zijn in zwart leder gestoken lijf is horizontaal verdeeld over twee stoelen. Aan ongeüniformeerde gewichtigdoeners is er evenmin gebrek.

Loebers

De meeste ruimtes hebben een naam. De Duitsers bezetten kamer 'Brussel', iets wat ze niet erg op de ziel zal trappen, de Belgen zitten op hun beurt in Bonn, maar de Engelsen zijn uitgerekend terechtgekomen in 'Paris'.

Het lijkt ze niet te deren. Meteen, maandagochtend al, houden ze hun eerste persbriefing, de eerste van alle delegaties. Ze weten dat ze een centrale rol gaan spelen, en de pers weet het, want in no time is het zaaltje tot de nok toe gevuld. Niet met cameramensen trouwens, daar houden de Britten niet van. Een Japanse ploeg die binnenvalt wordt net zo hard weer de deur uitgestuurd. De Engelsen zetten drie woordvoerders in, die uiteraard weinig te vertellen hebben want het circus is pas net begonnen. En dus horen we dat the Prime Minister reeds een gesprek heeft gehad met Prime Minister 'Loebers' en met Foreign Secretary Van den Broek over de orde van de agenda. Hij heeft het ook al met mister Andriessen over de GATT gehad. Verder zal hij in de loop van de ochtend met president Mitterrand praten over de ontwikkelingen in de Sovjetunie. Dan is

Volk in nood mag in MVV-stadion demonstreren (foto Nelis Tutkey)

Provinciehuis, twee uur voor de ontknoping (foto Nelis Tutkey)

Er zijn zoveel cameraploegen en er is zo weinig te doen dat ze uit verveling elkaar maar filmen. De echte werpen zitten immers niet in het tot perscentrum omgetoverde Mecc, maar vijfhonderd meter verderop. Dat had net zo goed vijftig kilometer kunnen zijn. Behalve dominee Ian Paisley, die speciaal naar Maastricht gekomen om te waarschuwen voor de nieuwe toren van Babel die hier in de maak is, zal de pers "in dit spelonkachtige perscentrum geen echte mensen te zien krijgen". Zo schrijft de Britse krant The Independent de eerste conferentiedag van de Eurotop. "Real people" zijn "de diplomaten, ministers en ambtenaren die de onderhandelingen voeren". Die zitten "veilig achter prikkeldraad" in het gouvernement. Voor één konden boeren, Kroaten en journalisten zich één voelen: ze mochten er alleen van een afstandje naar kijken.

"Wat willen we met Europa?"

Zijn we twaalf beschafde landen of niet?"

zijn van de stichting, "en als ze aan mijn spullen komen dan mag ik toch optreden, ze moeten het niet verrinneweren."

Killing fields

Het is even wennen om het centrum van de wereld te zijn. Duizenden Kroaten werden er in Maastricht verwacht, liet de politie weten. Misschien wel tussen de tien- en de vijftigduizend, dus maatregelen waren op hun plaats. Maar het armzalige zootje dat toestemming krijgt om maandag door de Stationsstraat te marcheren telt hooguit vierduizend zielen. Ze dragen spandoeken met hartbrekende leuzen als "Europa doe er wat aan, schaam je", en "Stop the killing fields in Croatia". Bij de Servaasbrug staan ME-ers met ijspetten, de Kroaten mogen het centrum niet in. "Van den Broek, Cselnik", roepen ze. Wat het betekent weet ik niet, maar het klinkt niet vriendelijk. Van den Broek zal voor hun ver weg blijven, net als al die andere ministers en regeringsleiders die ze met de neus op de feiten hadden willen drukken. Daar hadden ze honderden, soms duizenden kilometers voor over. Het moet vooral overzichtelijk blijven, dat zal ongeveer het devies van het gemeentebestuur zijn geweest. Gezellig ook, met harmonieën die de sfeer in de stad erin brengen. Liza, een goedmoedige Maastrichtse, ("ik woon vlak naast de Tribunal, vraag maar 'ns of ze Coen en Liza kennen, ook de studenten kennen me allemaal") kondigt zondags een optreden aan voor de volgende avond. Dan moet Coen met de Koninklijke Harmonie Wilhelmina tegen zessen "acte de province" geven op de Merret. Hij is namelijk tambour maitre, weet je wat dat is? Jawel. Het is voor de regeringsleiders, die komen 's avonds in het stadhuis eten. Aan Liza zal het allemaal niet liggen. "Die Eurotop, oh maak je daar een recensie van? Nou, een beetje opgedraaid is het allemaal wel hoor. Maar het is best gezellig."

Wie is wie?

Als het zover is staat burgemeester Houben op de stoep om zijn gasten welkom te heten. Zo te zien kent hij de namen deze keer wel. Daags tevoren had hij nog een probleempje in de rechtstreekse uitzending van Omroep Limburg vanuit het Europapaviljoen op het Vrijthof. Op de vraag of hij wat namen kon noemen van de gasten die hij de volgende dag een hand moest gaan geven viel een pijnlijke stilte. Ja, Kohl en Mitterrand kent iedereen, maar de anderen, de Portugees bijvoorbeeld, of de Luxemburger. Nee. Verwoed poogt hij mee te kijken op het papiertje van de verslaggever, maar op zijn kop lezen is niet eenvoudig. Hij doet een snelle greep naar het lijstje maar de presentator legt er vlug zijn hand op. Nog één vraag: Oostenrijk. Een strikvraag, maar Houben is inmiddels zo uit zijn evenwicht dat hij erin tuint.

De volgende dag moet hij het zich laten welgevalen om als pias op de stoep te staan met een ambtsketen waarover men zich van Madrid tot Kopenhagen waarschijnlijk nog weken vrolijk zal maken. De keten is bezaaid met dertien sterren (twaalf voor Europa en een voor de stad) van zo'n buitenissige omvang dat het geheel moeiteloos als spelkje in de SM-winkel kan worden verkocht.

Malheur, malheur, malheur!

Naast alle flauwekul gebeurt er binnen en rond de universiteit deze dagen ook nog wel wat substantieels. Nee, niet de instelling van de Jacques Delors-leerstool, die valt onder de categorie promotie. Zeer professioneel aangepakt, daar niet van, maar toch: promotie. Zo lang de top nog niet begonnen is richten de cameraploegen zich op elke autoriteit die ergens in de stad iets opent of een toespraakje houdt. Zeker als er nog wat spektakel aan vast zit, en dat zit er wel bij een onafzienbare stoet hooggeleerden in toga in de St. Janskerk. Verschillende universiteiten doen immers mee. Niet dat er een fatsoenlijke leeropdracht is, of een klinkende naam die hem gaat bezetten, want anders dan de meeste tv-rubrieken menen is Delors niet zelf hoogleraar geworden. Hij heeft slechts zijn naam geleend aan een deeltijd wisselleerstool, met de nadruk op deeltijd, die aan alle kanten de sporen draagt van een haastig geregisseerde stunt. "Près du fleuve étranger", zingt de Mastrechtster Staar toepasselijk tijdens de plechtigheid in de kerk. Het eindigt met een aanzwellend en herhaald "Malheur, malheur, malheur".

Substantieel is wel het debat tussen VVD-leider Bolkestein en staatssecretaris Dankert, dat door de internationale studentenvereniging Aegae en NRC Handelsblad op zondagmiddag in de schouwburg is georganiseerd. Boeiend, of sprankelend is iets anders. En vragensteller uit het publiek stelt vast dat het wel aan de ambiance in deze Bonbonnière zal liggen dat de heren met zulke besuikerde hoofden het debat aangaan. Men was het namelijk verregaand eens. Aardig werd het bij de analyse van de voorgeschiedenis van het alom erkende fiasco van 30 september, de datum waarop de Nederlandse voorstellen voor een politieke unie jam-

merlijk naar de prullenmand werden verwezen. We streefden tegenstrijdige doelen na, erkende Dankert. Aan de ene kant een buitenlands- en veiligheidsbeleid dat op de Angelsaksische en dus Atlantische leest is geschoeid, aan de andere kant een institutionele structuur van de gemeenschap met een sterker democratisch element daarin, iets wat meer in de lijn van de Duitse positie ligt. Waar het ene issue steun krijgt van de ene partij, zal diezelfde partij het andere issue afwijzen. Op die manier is dus iedereen tegen het accoord. Nederland had niet op al die paarden moeten wedden, had meer single minded moeten optreden, vond Bolkestein daarop. Maar erg overtuigend klonk dat ook weer niet, waar hij immers pal daarvoor Dankert gerust had gesteld dat ons land wel vaker tegenstrijdige doelen had nagestreefd en dat daar op zichzelf niets mis mee was. In de jaren zestig bijvoorbeeld: Britse toetreding aan de ene kant, een sterkere EG aan de andere. Nauwelijks compatibel inderdaad.

In die algehele sfeer van lood om oud ijszer concludeerde NRC Handelsblad hoofdredacteur Ben Knapen dat we met die levenshouding in de goede stad zaten. Stond Maastricht niet bekend om zijn gelukkige combinatie van berusting en Heiterkeit? De zaal en de sprekers werden bedankt.

Vluchten kan niet meer

Ook andere forumdebatten, deels georganiseerd door Studium Generale, trachtten enige inhoud te geven aan de vraag wat deze Eurotop nu eigenlijk te betekenen zou hebben. In de Nieuwenhof draafde dinsdag de directeur vreemdelingenbeleid van het ministerie van justitie op, mr. Nawijn. Tegenover zich vond hij de bekende asyloekersadvocaat Van Bennekom. Vooral de laatste had een hard hoofd in datgene wat zich een kilometer verderop in het gouvernement afspeelde. "Het Europa dat in de steigers staat wordt een fort voor vluchtelingen", somberde hij. En: "Het enige dat straks nog Nederland aan het beleid zal zijn, is dat de afwijzing van de asyiaanvraag in onze taal wordt gesteld, plus in die van de aanvrager natuurlijk." Van Bennekom's remedie: souvereiniteit op dit terrein mag best overgedragen worden, maar dan dienen wel eerst de verschillende asyloprocedures geharmoniseerd te zijn, moet er een fatsoenlijke parlementaire controle bestaan, en dient de rechtsgang internationaal beter geregeld te zijn.

Maar Nawijn deed zijn reputatie van onverbeterlijke optimist eer aan. "Wat willen we met Europa? Dat is de vraag waar het om gaat. Zijn we met twaalf beschafde landen of niet? Dan moeten we ook niet wantrouwig zijn, dan moeten we de harmonisatie van het beleid op dit terrein bevorderen. Je kunt niet voor Europa zijn en als puntje bij paaltje komt steeds weer terugkrabbelen." Zou Lubbers hetzelfde gezegd hebben tegen John Major, diezelfde dinsdag? Zo ja, dan heeft het niet echt gelopen. Terug in het Mecc, dinsdagavond 10 december, volgt een lange avond van uitgestelde briefings en steeds andere geruchten. Tegen twaalfen verschijnt minister Kok in de catcomben en gaat de mare dat men eruit is. Op de tv-schermen die overal staan opgesteld ziet men auto's van het gouvernement vertrekken. Maar het klopt niet, Kok was alleen, de premiers zijn nog bezig. In de grote perszaal klinken tussen de rijen stoelen de eerste voorzichtige evaluaties van de top als de teneur van het bereikte accoord langzaam doorsijpelt. Het terugkijken is al begonnen. Op de top zelf, op de organisatie van het medicircus. Naast me zit een Amerikaanse die van een journalist met zeven summits achter de kiezen vernam dat de zaken voor de pers hier toch wel het best georganiseerd waren.

Opting-hop

Dan wandelt 'het voorzitterschap' binnen, samen met Jacques Delors. Kok, Van den Broek, Lubbers, en ook de vice-voorzitter van de Commissie Christopherson in plaats van de aangekondigde Andriessen. Het is dan al één uur geweest. Eenmaal op het podium wordt Van den Broek met een Happy Birthday toegezongen door de verzamelde pers, zo te zien met uitzondering van de Nederlandse sectie die zeker niet houdt van dit soort amicaliteit. Iedereen wist dat hij jarig was, want dat stond in de speciale Euro-agenda die alle tweeduizend journalisten bij de entree van het Mecc mochten ontvangen.

Lubbers begint met zijn verklaring. Zijn stem zakt van vermoeidheid tot ver beneden de normale toonhoogte, hij struikelt soms over zijn woorden, maar verder is hij een trevreden man. De sfeer is ontspannen, Delors knikt Lubbers zo nu en dan bemoedigend toe en houdt niet op met complimentjes aan zijn adres. In antwoord op een vraag geeft de Commissievoorzitter nog een nieuwe variant van de bij de Britten zo favoriete opting-out constructie. De nu gekozen oplossing van de sociale kwestie moeten we eigenlijk zien als *opting-hop*. Opting wat? Delors blijft maar worstelen met dat Engels. *Opting-up* bedoelt hij. Hij is niet de enige met taalproblemen. Lubbers' immer norse woordvoerder Jaap van der Ploeg bezigt een Engels dat na al die jaren nog steeds naar bloemkool klinkt. Daarmee maakt hij een eind aan de sessie; men verdwijnt achter de gordijnen. Tien minuten later betreedt John Major in een ijzige stilte de zaal. Hij is twee uur geweest, hier en daar is een journalist in slaap gevallen. Major verkondigt strijdbaar dat hij met dit resultaat met opgeheven hoofd straks voor zijn parlement zal staan.

Wat heb je aan een belangrijke functie als je geen initiatief mag tonen?

Je staat op het punt van afstuderen en denkt aan je carrière. Begrijpelijk. Dan kun je twee dingen doen. Je zoekt een bedrijf op en wacht netjes tot iemand ook naar jou luistert. Of je praat met de mensen van Moret Ernst & Young.

Onze carrière-policy is namelijk bijzonder simpel: als je talent hebt kun je bij ons alle kanten op. Zodat je in feite je eigen weg naar de top bepaalt. Meer weten? Bel dan met de heer R.J. Ekkebus, tel. 010 - 4074368.

Praat 'ns met de mensen van Moret Ernst & Young.

MORET ERNST & YOUNG

Bulletin
Kopij v
week v

Vakgr.
887487
Vakgr.
sestraat
Vakgr.
25, tel.
Vakgr.
Lencule
Vakgr.
put 4, t
Student
Stud.za
Institu
soon.
Berichte
inlever
12.00 u
Extern
Informa

Centra
Het Cer
ivm jaa
externe

Inbraal
In het
gebouw
t.w. van

Cursus
In de p
Loopba
student
Genees
doende
student
en op z
en kwa
ma bes
een ha
tegelijk
tieve cl
De har
grepen
88223
Winant
tel: 88
senbur
rechtsg
Inscri
Thiema

Dr. J. H
Het Cv
heidku
vakgro
opricht

Inaugu
Op vrij
hoogle
van he
Weter

Stichti
De Stic
noemd
en Inte
van Gc

Promc
des v
sestra
88721

13-12
tussen
autonc
Bouillo
13-12
Info: L
16-12
0085 1
17-12
reclam
uur, C
18-12
Oncok
Blijhan
AZM
19-12
Bouille
19-12
Grenzi
88721

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door Voorlichting.

Kopij voor Bulletin moet bij contactpersonen worden ingeleverd in de week voorafgaand aan de verschijningsdatum:

Vakgr./comm. FdAW: P.Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdEW: B.Staveaux, Fac.Bur., Tonger-
 sestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdG: R.le Doux, Fac.Bur., Dr.v.Kleefstraat
 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdGW: A.Bastiaens, Bur.Onderwijs,
 Lenculenstraat 14, tel. 887388, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdR: A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingel-
 put 4, tel. 887004, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N.Plompen,
 Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactper-
 soon.
 Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' en 'RL Agenda'
 inleveren bij Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887085, voor vrij.
 12.00 uur.
Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is.
 Informatie: Voorlichting, tel. 887085.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Centraal Magazijn gesloten

Het Centraal Magazijn is gesloten vanaf 18 december t/m 2 januari 1992
 i/vm jaarlijkse inventarisatie. De balie is wel open voor het afhalen van
 externe goederen.

Inbraak

In het weekend van 23 en 24 november werd er ingebroken in het
 gebouw aan de Abtstraat 2A. Er werd een HP laserjet printer onttreemd
 t.w. van f. 3700,-. Van de inbraak is aangifte gedaan bij de politie.

Cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten

In de periode maart/april 1992 wordt evenals vorig jaar de cursus
 Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten aangeboden aan
 studenten van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, de Faculteit der
 Geneeskunde en de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Bij vol-
 doende belangstelling wordt de training dit jaar ook voor mannelijke
 studenten georganiseerd. De cursus is gericht op arbeidsmarktorientatie
 en op zelfkennis. Doel van de cursus is inzicht te krijgen in eigen wensen
 en kwaliteiten met betrekking tot een beroepstoekomst. Het program-
 ma bestaat uit vijf bijeenkomsten, vier groepsbijeenkomsten van drie en
 een half uur en een afsluitende vijfde bijeenkomst, voor alle groepen
 tegelijk, met een videovertoning en forumdiscussie. Voor deze faculta-
 tieve cursus wordt een bijdrage van 40 gulden van de student gevraagd.
 De handleiding met daarin opgenomen een reader zijn daarbij inbe-
 grepen. Voor informatie kunt zich wenden tot Petry Thiemann, tel.
 882235, en Marie-Louise Schreurs, vakgr. O&O, tel: 882336, Yvonne
 Winants tel: 887113 (voor studenten geneeskunde), Klazien Horstman
 tel: 888732 (voor studenten gezondheidswetenschappen), Marja El-
 senburg, tel: 887046 of Ria Wolleswinkel, tel: 887296 (voor studenten
 rechtsgeleerdheid).

Inschrijving: Aanmelding voor de cursus vóór 31 januari bij Petry
 Thiemann, Vaardigheidsonderwijs-GW, tel: 882235.

Dr. J. Kleinjans hoogleraar Milieugezondheidkunde

Het CvB heeft dr. J. Kleinjans benoemd tot hoogleraar Milieugezond-
 heidkunde bij de FdGW. Dr. Kleinjans in universitair hoofddocent bij de
 vakgroep Gezondheidsrisico Analyse & Toxicologie en een van de
 oprichters van de studierichting Milieugezondheidkunde.

Inauguratie prof.dr. H. Visser

Op vrijdag 6 december 1991, om 16.00 uur, heeft dr. H. Visser, bijzonder
 hoogleraar Humanistische Visies op Mens en Computer, ter gelegenheid
 van het aanvaarden van zijn ambt, een rede uitgesproken getiteld
 "Wetenschappelijk Humanisme".

Stichting Wetenschapsbeoefening benoemt twee hoogleraren

De Stichting Wetenschapsbeoefening heeft twee hoogleraren be-
 noemd bij de FdR. Dr. M. Faure is benoemd tot hoogleraar Vergelijkend
 en Internationaal Milieurecht. Hij is advocaat bij het kantoor van mr. J.
 van Goethem te Antwerpen en tevens wetenschappelijk directeur van

METRO. Prof.dr. A.F.A. Korsten is benoemd tot hoogleraar Bestuurskun-
 de van de Lagere Overheden. Prof.dr. A.F.A. Korsten blijft hoogleraar
 Bedrijfs- en Bestuurswetenschappen, in het bijzonder de Bedrijfskunde,
 aan de Open Universiteit te Heerlen.

Mr. Bruno De Witte hoogleraar Europees Recht

Het CvB heeft mr. Bruno De Witte benoemd tot hoogleraar Europees
 Recht bij de FdR. Prof. De Witte zal werkzaam zijn bij de vakgroep
 Internationaal Recht. Mr. De Witte is universitair hoofddocent bij de RL
 en gastdocent bij het European University Institute in Florence (Italië).

Model ontwikkeld voor toetsing bruikbaarheid voorlichtingsma- teriaal

Twee studenten GW, Inge Degen en Kerstin van der Goor, hebben in het
 kader van hun afstudeer-project bij de Riagg Maastricht (Regionale
 instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg) een toetsings-
 model ontwikkeld voor kritische doorlichting van preventiemateriaal. Dit
 model is belangrijk omdat het de mogelijkheid biedt de bruikbaarheid
 van voorlichtingsmateriaal voor verschillende doelgroepen te beoorde-
 len.

Onderzoek naar chiropractie

Er is reden om de Nederlandse chiropractoren serieus te nemen. Dat is
 de conclusie van een onderzoek naar chiropractie, dat bij de vakgroep
 Epidemiologie en Biostatistiek is verricht. Over het onderzoek, dat
 bestond uit een enquête onder leden van de Nederlandse Chiropractoren
 Associatie en een literatuurstudie is een rapport verschenen. Drs.
 W.J.J. Assendelft, dr. L.M. Bouter en prof. dr. P.G. Knipschild voerden het
 onderzoek uit op verzoek van het Ministerie van WVC.

Mr. E.C.M. Jurgens hoogleraar Recht van het Parlementair Stelsel

De Stichting Wetenschapsbeoefening heeft mr. E.C.M. Jurgens be-
 noemd tot hoogleraar Recht van het Parlementair Stelsel, bij de FdR. Dr.
 Jurgens is sinds 1 februari 1990 lid van de Tweede Kamer der Staten-
 Generaal en sinds 1 januari 1987 deeltijd Hoogleraar Staatsrecht aan de
 VU, vakgroep Politicologie.

Dr. R.M. Leidl hoogleraar Economie in de Gezondheidszorg

Het CvB heeft dr. R. Leidl benoemd tot hoogleraar Economie van de
 Gezondheidszorg bij de FdGW. Dr. Leidl is hoofd van de afdeling Health
 Systems Analysis van het Institute for Medical Informatics and Health
 Systems Research (MEDIS) in München en binnen de WHO betrokken bij
 de ontwikkeling van onderwijsmodules op het gebied van de economie
 van de gezondheidszorg.

Promotie drs. J.H. van der Meulen

Op 12 december promoveert drs. J.H. van der Meulen op het proefschrift
 'Exercise-induced muscle damage: morphological, biochemical and
 functional aspects'. Promotor is prof. dr. J. Drukker. In dit proefschrift is
 in twee dierexperimentele modellen onderzoek verricht naar facetten die
 met spierbeschadiging te maken hebben.

Promotie drs. J.J.M. Derks

Op 12 december verdedigt drs. J.J.M. Derks zijn proefschrift 'On po-
 lyhedral cones of cooperative games'. Promotores zijn prof. dr. is. drs. O.J.
 Vrieze en prof. dr. S.H. Tijs (KUB). Het proefschrift behandelt een on-
 derwerp uit de coöperatieve speltheorie, een vakgebied binnen de
 toegepaste wiskunde. Drs. Derks bestudeert een wiskundig model dat
 gebruikt wordt in situaties waarin een aantal belanghebbenden een
 bepaald gewin onder elkaar dienen te verdelen.

'Universiteit op niveau'

Op 13 december organiseert de U-raad een congres ter afsluiting van het
 derde lustrum van de RL. Tijdens dit congres staat de universiteit als
 organisatie centraal. Er wordt met name ingegaan op veranderings-
 processen op verschillende niveaus, die van grote invloed kunnen zijn op
 de universitaire organisatie.

UNIVERSITEITSRAAD

Op 19 december zal de Universiteitsraad de volgende onderwerpen
 behandelen:

- verdere ontwikkeling van onderzoekscholen aan de RL
- tussentijdse rapportage veiligheid en milieu RL
- beleidsplan automatisering RL
- stand van zaken voorbereiding ontwikkelingsplan 1993-1996
- wijziging van de bestuursorganisatie van de VSNU

De vergadering van de UR vindt plaats in de UR-zaal, Bouillonstraat 3. De
 vergadering begint om 17.00 uur en is openbaar.

Tentoonstelling

Tot 1 januari 1992 is de tentoonstelling "niet uit nostalgie, maar om de
 democratie" in de gang naar de nieuwe Collegezaal aan de Tonger-
 sestraat 53 te bezichtigen. De tentoonstelling geeft een overzicht van
 enkele belangrijke gebeurtenissen in het functioneren van 20 jaar
 Universiteitsraden.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Kwaliteit als uitgangspunt

De Universiteitsbibliotheek (UB) werkt hard aan het verbeteren van de
 kwaliteit van haar diensten.
 In dit kader loopt op dit moment een onderzoek onder zowel gebruikers
 als medewerkers van de UB. Hiervan heeft een geselecteerde groep een
 enquête ontvangen. Indien u bij deze groep hoort en de enquête nog niet
 heeft ingestuurd, wil ik u dringend vragen dit alsnog te doen.
 Door het in kaart brengen van uw wensen en meningen kan de UB in de
 toekomst haar diensten nog beter op u afstemmen.

Openingstijden UB

vr 20 december: **alle bibliotheek- en studielandschaplocaties vanaf
 16.00 uur gesloten**
 di 24 december: **alle bibliotheek- en studielandschaplocaties vanaf
 16.00 uur gesloten**
 wo 25 december t/m wo 1 januari: **alle bibliotheek- en studieland-
 schaplocaties gesloten**
 do 2 januari: **alle bibliotheek- en studielandschaplocaties vanaf
 10.00 uur geopend**

PERSONEELVERENIGING

Tennislessen voor P-universeelleden en hun kinderen in de tennishal
 Dousberg op 9 donderdagmiddagen van 16-17 uur. Start 9 januari 1992
 (in de Carnavalsweek geen les). Max. 4 personen p. baan f 65,-.
 Opgeven bij C. Fröberg-Gresnich tel: 882315 of C. Salemans tel: 882305

Ledenvergadering

maandag 13 januari 1992: als nieuwjaarsborrel wat laat, dus een
 ledenborrel ter gelegenheid van de algemene ledenvergadering.

Lidmaatschap

f 24,- per jaar, maandelijks inhouding op het salaris f 2,- (kortingkaart
 en deelname aan activiteiten/evenementen tegen geringe kosten). Info:
 C. Salemans tel: 882305

PERSONEEL

ADV-dagen 93/94

Voor 1993 en 1994 zijn de navolgende dagen door het College van
 Bestuur aangewezen als collectief verplichte ADV-dagen:

1993

27 t/m 31 december 1993 maandag t/m vrijdag

1994

13 mei 1994 vrijdag na Hemelvaartsdag

27 t/m 30 december 1994 dinsdag t/m vrijdag

De gebouwen van de RL zijn gedurende deze dagen gesloten.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op
 brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personeel &
 Organisatie.

Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 055

De vakgroep Gezondheidsrecht zoekt t.b.v. het vakgroepsecretariaat

vakgroepsecretaresse (m/v) 0.5

aaneengesloten, bij voorkeur eerste deel werkweek
 ter vervanging voor de duur van 2 jaar.

Taken:

- agendabeheer vakgroepvoorzitter en hoogleraar;
- behandeling inkomend en uitgaand telefoonverkeer;
- postregistratie en -distributie, voortgangscntrole en archiefbeheer;
- typen van wetenschappelijke manuscripten en correspondentie;
- voorbereiden en notuleren van de vakgroepvergaderingen;
- planning en administratie onderwijsrollen;
- gegevensverzameling en -verwerking t.b.v. het jaarverslag;
- verstrekken van algemene informatie t.b.v. de vakgroep.

Functie-eisen:

- middelbaar opleidingsniveau (HAVO of VWO), aangevuld met een
 secretaresse-opleiding;
- goede beheersing van de Nederlandse taal alsmede kennis van de
 Engelse taal (in woord en geschrift);
- bekendheid en ervaring met het tekstverwerkingsprogramma Word
 Perfect;

- enige ervaring in een soortgelijke functie;
- goede contactuele vaardigheden alsmede het vermogen om informatie
 in te winnen en te verstrekken op alle niveaus;
- zelfstandigheid en initiatief om de werkzaamheden van het vak-
 groepsecretariaat in te delen en daarbinnen prioriteiten te stellen.

Inschaling en rechtspositie:

Het salaris bedraagt afhankelijk van leeftijd en ervaring max. f 3.509,-
 bruto per maand (schaal 6 BBRA).

Inlichtingen:

prof. mr. F.C.B. van Wijmen of mw. J. Pieters, tel. 887365

RL-AGENDA

**Promoties en inaugurele- of afscheidsre-
 des vinden plaats in de Aula, Tonger-
 sestraat 53. Informatie: Rectoraat, 887096/
 887210**

13-12 Lustrumcongres over Spanningsveld
 tussen universitaire identiteit en universitaire
 autonomie en collectiviteit. Tongersestr. 53 of
 Bouillonstr. 3. Info: P.Hilderink, 887170

13-12 Lustrumfeest. Tongersestr. 53, avond.
 Info: Lustrumorg. 043-257110

16-12 WASO bijeenkomst, 19.30 uur, kamer
 0085 Tongersestr. 53

17-12 Lezing over tekens en betekenissen in de
 reclame door Mw. M. Witmer (FHV/BBDO), 20
 uur, Collegezaal Zwingelpuut 4

18-12 Symposium Enkele krenten uit Tien Jaar
 Oncologische Pap, t.g.v. afscheid Prof. Dr.
 Blijham, 14-17 uur, vergaderzaal 4, Nivo 4,
 AZM

19-12 Vergadering U-raad, 17 uur, UR-zaal,
 Bouillonstr.3

19-12 Voorlichtingsavond Artsen zonder
 Grenzen. 19 uur, Aula Tongersestr. 53. Info:
 887211 van 8-12 uur

19-12 Promotie Th.Rentmeester. 14 uur

19-12 Promotie C.Thijs. 16 uur

25-12 Eerste kerstdag RL gesloten

26-12 Tweede kerstdag RL gesloten

27-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

30-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

31-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

1992

9-1 Nieuwjaarsreceptie tevens afscheid F.
 Kurstjens, 17-19 uur, Tafelstr. 13

10-1 Dies natalis RL. 15 uur, Aula Tongersestr.
 53

23-1 Promotie J.Zandbergen. 16 uur

24-1 Afscheidsrede W.Lamers. 16 uur

31-1 Inauguratie P.Kitslaar. 16 uur

13-2 Afscheidssymposium F. ten Hoor

14-2 Afscheidsrede F. ten Hoor. **14 uur**

20-2 Promotie F.Buntinx. 16 uur

21-2 Promotie F.Spieksma. 16 uur

28-2 Promotie D.den Boer. 14 uur

2-3 Carnaval RL gesloten

3-3 idem

6-3 Promotie W.Rinsema. 16 uur

11-3 Seminar IMperator 'Triad power and the

EC'. Info: 888756

12-3 Promotie J.Wachelder. 16 uur

14-3 Voorlichtingsdag voor toekomstige stu-
 denten: Rechten en Economie. RL locaties.
 Info: 887172

21-3 Voorlichtingsdag voor toekomstige stu-
 denten: Gezondheidswetenschappen, Verple-
 gingswetenschap, Milieugezondheidkunde,
 Cultuur- en wetenschapsstudies, Kennistech-
 nologie. RL locaties. Info: 887172

27-3 Promotie B.Koes. 14 uur

3-4 Inauguratie J.Urquhart. 16 uur

10-4 Promotie A.Coomans. 16 uur

17-4 Goede vrijdag RL gesloten

20-4 Pasen RL gesloten

30-4 Koninginnedag RL gesloten

1-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten

5-5 Bevrijdingsdag RL gesloten

4-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten

28-5 Hemelvaartsdag RL gesloten

29-5 Collectief verplichte ADV-dag RL gesloten

8-6 Pinksteren RL gesloten

7-9 Opening academisch jaar

25-12 Kerstmis RL gesloten

26-12 idem

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met de vakkennis en de sfeer van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * -Lessen in VW Golf
- * -Volgens nieuwe rijprocedure
- * -Verantwoord en doordacht fasenplan
- * -Examengarantie
- * -FI 35,- voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

Ook voor theorie en spoedcursussen

Naast de beste wensen voor 1992 wil UNIPRINT U mededelen dat de afdeling op 23 en 24 december collectief gesloten zal zijn.

Vanaf 2 januari 1992 staan al onze persen weer voor U gereed.

Universitaire drukkerij

Tongersestraat 53
6211 LM Maastricht
Tel. 043-888325/337

Proefpersonen gevraagd

Welke mannelijke studenten en medewerkers (25-35 jaar) willen meedoen aan een onderzoek naar energie-, en eiwitmetabolisme waarbij gedurende 2x drie weken in de periode februari-mei 1992 gehele dagvoeding zal worden verstrekt. Daarnaast zullen enkele metingen van energie-, en eiwitstofwisseling plaatsvinden. Voor meer informatie: bel of schrijf naar D. Pannemans Rijksuniversiteit Limburg, vakgroep Humane Biologie postbus 616, 6200 MD Maastricht tel 888594/606.

Wegens het vertrek van de huidige functionaris is binnen de Faculteit der Rechtsgeleerdheid de positie vacant van

Beleidsmedewerker Internationalisering v/m

taken

- Mede vormgeven aan en uitvoeren van het internationaliseringsbeleid van de faculteit als secretaris van de commissie internationalisering
- organiseren van docentenuitwisseling
- inhoudelijk coördineren van de afstudeervariant European Legal Studies en van het daarvoor opgebouwde netwerk van buitenlandse zuster faculteiten, waarvan onze faculteit de penvoerder is
- mede verzorgen van subsidie-aanvragen
- leiding geven aan het facultaire bureau internationalisering waarin naast deze functie nog twee medewerkers zijn ondergebracht

eisen

- academisch niveau bij voorkeur afgeronde rechtenstudie
- perfecte beheersing, in woord en geschrift, van in ieder geval Engels en bovendien ten minste één van de volgende talen: Duits, Frans, Italiaans of Spaans
- uitstekende redactionele en communicatieve vaardigheden
- organisatie-talent
- informele en stevige persoonlijkheid
- ervaring in een beleidsfunctie
- bereidheid (taal-)cursussen te volgen

geboden wordt

- een boeiende en enerverende baan
- veel buitenlandse contacten en reizen
- een goede sfeer in een dynamische en jonge faculteit
- de mogelijkheid om een 0,8, 0,9 of full-time dienstverband aan te gaan
- een exploitatie-budget op maat
- een salaris van minimaal fl. 3.428, en maximaal fl. 5.627, (schaal 10); een uitloop naar schaal 11 is op termijn mogelijk

inlichtingen

Bij Prof. Mr. B. de Witte, voorzitter commissie internationalisering (043-887514) en/of bij Mr. A. Luermans, directeur van de faculteit (043-887024).

Reactie binnen 14 dagen.

De Rotary Foundation stelt ieder jaar een beurs beschikbaar voor één jaar studie aan universiteit of een instituut voor beroepsonderwijs op universitair niveau, in het buitenland. Deze beurs dekt de volledige reis-, verblijf- en studiekosten voor één studiejaar.

Op 11 of 18 april 1992 zullen de selecties plaatsvinden voor uitzending van kandidaten voor het studiejaar 1993-1994. Gegadigden voor deze beurs, welke aan het district door Rotary Foundation werd verleend, moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

- woonachtig zijn of studeren in het gebied van district 155;
- vóór 1 juli 1992 door een universitaire studie het kandidaatsexamen of vergelijkbaar examen hebben behaald;
- op 1 oktober 1992 tenminste 18 en ten hoogste 30 jaar oud zijn;
- zich hebben gemeld voor deze beurs vóór 30 maart 1992.

Gegadigden mogen niet direct verwant zijn aan een lid van een Rotary Club. Behalve op studie-resultaten zullen gegadigden vooral ook op persoonlijke kwaliteiten worden beoordeeld.

Aanmeldingsformulieren ten behoeve van deze beurs zijn op te vragen bij Mr. C. Flinterman van de vakgroep Internationaal Recht, lokatie Bouillonstraat nr. 3, tel. 043-887124, waar tevens inlichtingen kunnen worden ingewonnen.

Studiekosten...

SSGZ biedt de enige echte ziektekostenverzekering specifiek en uitsluitend voor studerende. Geen winstoogmerk, dus lage premie. En dit jaar flink verlaagd! Uitgebreide dekking. Ook voordelige tandartsverzekering, reisverzekering en Zekerheidspakket (inboedel, ongevallen enz.) Haal een folder bij je onderwijsinstelling of bel SSGZ, 01719-70300.

Studenten hebben hun eigen verzekering SSGZ

van de Mortelstraat 4, 2203 JD Noordwijk.

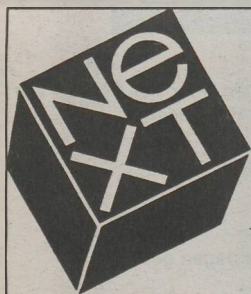
In het kader van het 200-jarig bestaan van de Stadsschouwburg in Maastricht is nu ook onze bonbon als beste geselecteerd

Chocolatier

De vermaarde pralines van Maastricht

Wycker Brugstraat 55, Maastricht

Center

De NeXTstation voor profs, met software van profs.

**WordPerfect
Lotus Improv
Diagram!
Mathematica**

NeXT, Seeing is believing!

Interesse, maak dan een afspraak voor een Demonstratie.

NeXTstation:

- 105 Mb Harddisk
- 8 Mb Main Memory
- Motorola 68040 CPU 25 Mhz.
- Built-in networking capabilities
- 17" monochrome display, 1120 x 832 resolution
- CD-quality stereo sound

Ook voor PC's kunt U bij MicroLab terecht:

- Desktop/Minitower 386SX 20 Mhz, 1 Mb memory
- Harddisk 40 Mb IDE, 28 ms access time
- Diskdr. 1.44 Mb 3.5"
- 2x serial- en 1x centronics Interface
- Cherry keyboard
- TsengLab ET4000, 1024 x 768, 1Mb
- ICCM Low Radiation, grijsinten monitor

Hfl. 2895,-.

Nederland BV

Eikenderweg 88, 6411 VM Heerlen

Alle prijzen zijn onder voorbehoud en exclusief Btw.

Tel.: 045 - 712000

Fax.: 045 - 711881

Bulletin

Interne vacature 056

Bij de vgroep Gezondheidsethiek & Wijsbegeerte is per 1 januari 1992 een vacature ontstaan voor

0,2 fte student-assistent (m/v)

Deze zal werkzaam zijn ten behoeve van een regionaal experiment gezondheidszorgopleidingen Limburg, onder directe leiding van de projectleider.

Taken:

verslaglegging van vergaderingen, voeren van correspondentie, administratieve werkzaamheden, aanvullend literatuuronderzoek (voornamelijk woensdagen en/of donderdagen).

Gevraagd:

oudere-jaars VW-student met onderwijskundige belangstelling; vaardigheid vereist t.a.v. verslaglegging, typen, tekstverwerking WP.

Salaries:

conform rijksregeling student-assistenten

Nadere informatie bij:

Arie van der Arend, Abtstraat 2 A, tel. 888376.

Interne vacature 057

De vakgroep Gezondheidsrisico Analyse en Toxicologie richt haar onderzoek met name op de relatie tussen milieu en gezondheid, en heeft in dit verband specifieke activiteit op het gebied van de ontwikkeling en toepassing van biologische markers voor het vaststellen van blootstelling aan schadelijke milieufactoren en de effecten hiervan voor de gezondheid van de mens. Ter verdere ondersteuning van deze onderzoeksactiviteiten is de vakgroep op zoek naar een

Onderzoeksassistent (m/v)

in tijdelijk dienstverband (18 maanden).

De gezochte persoon zal zich bezighouden met de verdere ontwikkeling en toepassing van de zogenaamde 32-p-postlabelingstechniek die de aard en mate van adductie van schadelijke factoren aan DNA van target-organen zichtbaar maakt. Het betreft een zeer complexe techniek die een full-time dienstverband noodzakelijk maakt; vanwege de beperkte aanstellingsduur wordt daarom gezocht naar een persoon met chemisch-analytische opleiding op HBO-niveau, met aantoonbare ervaring met deze techniek.

Salaries:

maximaal f 4.402,- bruto per maand (schaal 8 BBRA).

Voor nadere informatie:

dr. J. Kleinjans, tel. 888610/888637

Interne vacature 058

In verband met het opzetten van activiteiten op het gebied van culturele en creatieve vorming van studenten bij het Bureau Studium Generale zoekt de Dienst Studentenzaken per 1 januari 1992 een

medewerker culturele en creatieve vorming 0.5 fte. (m/v)

De medewerker is verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding en de organisatorische uitwerking van SG-activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en cursussen op het gebied van de culturele en creatieve vorming van studenten. Hij/zij doet dit binnen de richtlijnen die door het hoofd van het bureau SG en door de Commissie Studium Generale worden aangegeven.

Hoofdbestanddelen van de functie zijn:

- het voorbereiden van programma's en cursussen CCV;

- het uitvoeren van programma's en cursussen CCV;

- het verzorgen van de publiciteit;

- het bijdragen aan de beleidsvorming van SG, in het bijzonder voor wat betreft het beleid op het gebied van de culturele en creatieve vorming van studenten.

De medewerker werkt in teamverband binnen het bureau SG. Hij/zij kan tijdelijke een collega vervangen en ondersteunt en adviseert collega's waar nodig en wenselijk.

Functie-eisen:

- minimaal HBO-niveau, richting kunst en cultuur;

- een brede kennis die zich niet alleen uitstrekt over het vakgebied cultuur

- zelf, maar ook over een breed scala van andere onderwerpen;

- kennis van didactische en educatieve methoden;

- ervaring met organisatie van activiteiten en culturele en creatieve vorming.

Salaries:

maximaal f 5.057,- bruto per maand (schaal 9).

Informatie:

drs. J.W.G.M. Reiners, tel. 887540

BUREAU BUITENLAND

Voorlichtingsavond Artsen zonder Grenzen

Op 19 december wordt er om 19.00 uur in de Aula, Ts.53, een informatie-avond gegeven voor mensen die belangstelling hebben om te werken voor Artsen zonder Grenzen op medisch, technisch of administratief gebied. De medici en verpleegkundigen moeten een tropenopleiding hebben gevolgd of concrete tropenervaring hebben opgedaan. In principe gaat men voor de duur van een jaar weg, behalve bij noodhulpprojecten waarvoor vaak termijnen van drie tot zes maanden gelden.

Info: Ina Engelen, tel. 887211 (van 08.00 - 12.00 uur).

ISFIT-92

Van 29 maart t/m 5 april 1992 wordt in Trondheim (Noorwegen) de ISFIT gehouden. ISFIT is een festival voor studenten, door studenten. Deadline voor aanmelding is 30 november 1991. Voor brochures en aanmeldingsformulieren: Ina Engelen, tel. 887211.

NATO Fellowships

Voor het academisch jaar 1992/93 biedt de NATO onderzoeksbeurzen aan voor afgestudeerde wetenschappers (in uitzonderingsgevallen kunnen ook studenten in aanmerking komen) op het gebied van de North Atlantic Alliance. Aanvragen moeten voor 31 december 1991 bij het Ministerie van Onderwijs binnen zijn. Informatie en aanmeldingsformulieren: Ina Engelen, tel. 887211.

Robert F. Allen Scholarship Competition

Het American Journal of Health Promotion stelt jaarlijks twee beurzen beschikbaar van elk \$500 voor een undergraduate en een graduate student. Deze beurzen worden verstrekt voor een uitstekende bijdrage op het terrein van health promotion. De aanvrager dient een notitie te schrijven over een onderwerp dat aan health promotion gerelateerd is. Aanvragen moeten voor 10 januari 1992 bij het American Journal of Health Promotion binnen zijn. Info: Ina Engelen, tel. 887211.

Openingstijden

Van 20 december t/m 3 januari wordt er geen spreekuur gehouden.

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Lenculenstraat 26, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Sluiting kerstperiode

Do.-middag 19 dec. is de Dienst Studentenzaken gesloten i.v.m. de kerstviering. Van 23 dec. t/m 3 jan. zijn het Studentendecanaat en de Studie-infotheek gesloten. In die periode kunnen geen afspraken worden gemaakt. In noodgevallen kan tel. contact opgenomen worden met het secretariaat Dienst Studentenzaken op de volgende tijden: Ma. 23 dec: 9.00-12.00 u. en 13.30-16.30 u. Di. 24 dec: 9.00-12.00 u. Do. 2 jan: 9.00-12.00 u. en 13.30-16.30 u. Vr. 3 jan: 9.00-12.00 u.

De Centrale Studentenadministratie is gesloten van 23 dec. t/m 3 jan. In noodgevallen kan tel. contact worden opgenomen op de volgende tijden: Ma. 23 dec: 13.30-16.00. Do. 2 jan: 13.30-16.00 Vr. 3 jan: 9.00-12.00. Tel: 887979.

Het Steunpunt Studiefinanciering is gesloten van 25 dec. t/m 1 jan. Op 23-24 dec. en 2-3 jan. is het Steunpunt op de normale tijden bereikbaar. 9.00-12.00 en 14.00-16.00 u. Tel: 06-3212151.

Studentendecanaat

Open spreekuur studentendecanen: di. en do. 14.00-16.00, wo. 17.00-19.00 u. Len.26, k. 03108. Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., tel. 887354 (ook voor afspraken).

Vacatures WVG

De WERKGROEP VOORZIENINGEN GEHANDICAPTEN RL. behartigt de belangen van gehandicapte studenten en medewerkers. Zij doet dit o.a. door voorzieningen te realiseren voor gehandicapte mensen binnen de RL. M.i.v. 1 jan. '92 ontstaan er 2 vacatures in deze werkgroep. Gezien de samenstelling van de werkgroep gaat de voorkeur uit naar student-leden met een actieve opstelling.

Indien u belangstelling hebt voor het lidmaatschap van de werkgroep, kunt u dit kenbaar maken bij het secretaris van de WVG, dienst Studentenzaken, Bouillonstraat 3. Inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij de secretaris, mw. Juliette Creemers, dienst SZ, tel. 887363 (ma. di. en wo.-ochtend). Of bij de voorzitter, mw. Rinske Gorter, tel. 04459-1443.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06-3 21 21 51, Len.26.

Centrale Studenten Administratie

Bij verlies of diefstal van collegekaart of bewijs van inschrijving kun je op vrijdag tussen 9.00-12.00 u. een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving laten maken. Hiervoor dien je echter uiterlijk de woensdag daarvoor een aanvraag in te dienen (formulieren verkrijgbaar bij de CSA). Aanvragen voor een nieuwe kaart **zonder** tijdig ingeleverd formulier kunnen **niet** op de eerstvolgende vrijdag gehonoreerd worden. Openingstijden CSA: ma. t/m do. 13.30-16.30 u. en vr. 09.00-12.00 u.

Nsem

Heb je problemen of klachten op het gebied van studiefinanciering, OV-jaarkaart, onderwijs, examenregelingen of inschrijvingstijd? De Klachtenlijn van de LSVb is er voor! Bel op werkdagen van 10 tot 17 uur: 030-313029.

Servatius

Elke Wo. om 18.30 u. mensa. De bar is dan geopend. Opgeven om te eten min. 24 u. van te voren (211126). Kosten: f4,-, niet leden f6,-. Elke do. 19.30 u. en zo. 10.30 u.: Studentennis, daarna gratis koffie.

Do. 19 dec.: 20.00 u., sinterklaas-viering

Koko

Vr. 13 dec.: Toc-borrel 16.00 u. Commissie-presentatie

Zo. 15 dec.: Koffieconcert, 12.00 u. op de kroeg, Kamerorkest en koffie met vlaai. Ook voor niet-leden.

Di. 17 en wo. 18 dec.: Kerstdiner. Dagelijks inschrijven op de kroeg tussen 18.00 en 20.00 u. Ook vegetarisch.

Ichthus

Do. 19 dec.: Kerstmaaltijd

Integrand Maastricht

Bijna klaar met je studie, maar nog niet klaar voor de praktijk? Bel Integrand, bemiddelingsbureau tussen bedrijfsleven en gevorderde academici. Tel: 887355/97 of loop langs: Bredestr. 4 (11.00-12.00, 15.00-16.00 u.).

Studie-Infotheek

De Studie-infotheek van de RL op de Lenculenstraat 26 is er voor iedereen die informatie wil op het gebied van studie, beroepen of arbeidsmarkt. Daarvoor zijn **alle** nieuwe studiegidsen van de Nederlandse HBO en WO-instellingen aanwezig alsmede alle informatie op het gebied van keuzeblokken, post-HBO en post-academische opleidingen, deeltijdstudies fondsen enz..

De zaterdag-edities van de grote landelijke dagbladen zijn ter inzage aanwezig. **Loop vrijblijvend binnen!**

Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u. en wo. 16.00-19.00 u. en vr. 09.00-12.00 u., Len.26, kamer 0311, Tel. 887351.

Tafelstraat 13

Groepen:

Ma. 16 dec.: 19.45 u., Toneelrepetitie

Di. 17 dec.: 20.00 u., Filosofiegroep Levinas, en de literatuurgroep zal het boek 'Reünie' van Fred Uhlman bespreken (bij de literatuurgroep zijn nog nieuwe leden welkom!). Voorafgaand aan beide groepen is er tafelen; aanvang 18.00 u.; opgeven voor 16.00 u. dezelfde dag (tel. 215651); kosten worden hoofdelijk omgeslagen.

Wo. 18 dec.: 18.30 u., Yogagroep en om 20.00 u. de filosofiegroep 'De gedachteloze generatie'.

Do. 19 dec.: 17.45 u., Koorrepetitie

Van vr. 20 dec. t/m ma. 6 jan. is Tafelstraat 13 gesloten. Do. 9 jan. van 17.00-19.00 u. is er een Nieuwjaarsreceptie. Tijdens deze receptie nemen wij afscheid van de Humanistisch Studentenraadsman Frans Kurstjens, die van 1 maart 1987 tot 1 januari 1992 op Tafelstraat 13 werkzaam was.

STUDIUM GENERALE

Tekens en betekenissen in de reclame

Di. 17 dec.: 20.00 uur, Collegezaal Nieuwenhof
Mw. M. Witmer, reclame- en marketingadviesbureau FHV/BBDO
Reclame speelt een belangrijke rol bij het toekennen van betekenissen aan produkten en merken. Een semiotische reclame-analyse kan bijdragen tot meer inzicht in de tekens en betekenissen van reclamecampagnes. Dit kan voor reclamemakers van nut zijn bij de ontwikkeling van een reclamestrategie. In haar lezing legt mevrouw Witmer de nadruk op het praktische belang van semiotische analyses voor een reclamebureau.

Filmprogramma

In aansluiting op de lezingencyclus heeft Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, een aantal films geprogrammeerd. Meer info: de filmkrant van Lumière of tel: 043-214080.

LV&S

Danscursus - WIJZIGING

Start cursus dans wordt ma. 27 jan. ipv 13 jan. Tijd: 18.30-19.30 u. in sporthal Randwijck. Kosten: f 40,-. **De geplande info-avond op ma. 6 jan. kan helaas geen doorgang vinden**

Geen lessen

Ma. 23 dec. t/m ma. 3 jan. geen lessen ivm kerstvakantie. Tevens zijn de balie en secretariaat buro LV&S gesloten.

Paardrijcursus

Wo. 22 jan. start cursus paardrijden. Tijd: 17.30-19.00 u. bij manege St. Michaël, Heugem. Cursusduur: 8 lessen. Kosten: f 100,- sportkaart verplicht.

Reddend zwemmen - cursus

Di. 28 jan. start cursus reddend zwemmen olv Maastrichtse Reddings Brigade in zwembad de Dousberg. Tijd: 21.30-22.30 u. Kosten: f 12,50. Sportkaarthouders kunnen inschrijven bij buro LV&S, leden van M.Z.&P.C. kunnen inschrijven bij P. Tummers (tel 436773).

Yoga cursus

Do. 9 jan. start cursus yoga olv M. Heyligen. Tijd: groep I. 17.30-18.30 u., groep II. 18.45-19.45 u. Cursusduur: 14 lessen. Kosten: f 40,-. Sportkaart verplicht.

Weerbaarheidscursus

Di. 14 jan. start cursus weerbaarheid voor vrouwen en mannen olv Th. Besjes. Kosten: f 7,50 voor 8 lessen van 1,5 uur. Sportkaart verplicht.

Agenda's studentensportverenigingen

M.S.Z.V. Lagakari

Do. 9 jan.: Nieuwjaarsborrel vanaf 20.00 u. in D'n Avanceur.

M.S.R.G. Maraboes

Zo. 15 dec.: Uitwedstrijd tegen Maastricht. Do. 19 dec.: 19.00 u. training. Za. 21 dec. t/m zo. 5 jan.: Kerstvakantie, geen wedstrijden en trainingen. Do. 9 jan.: 19.00 u. training. Zo. 12 jan.: Uitwedstrijd tegen Blue Diamonds.

M.S.B.C. Heep

Ma. 16 dec.: Kersttoernooi. Wo. 1 t/m zo. 5 jan.: Internationaal studentenbadmintontoernooi Enschede. Jan.: Spelregelavond. Feb.: RL-kampioenschap badminton; carnavalsfeest. Mrt.: Nachtbadmintontoernooi; NSK Groningen. M.S.B.C.

M.S.R.V. Saurus

Do. 12 dec.: Info-avond, onderwerp: roeimateriaal; 20.00 u. oefenrechtbank 1e etage Nieuwenhof, Zwingelput 4. Di. 17 dec.: Kerstdiner Saurus. Wo. 18 dec.: Examens, info Jochen tel 257632. Wo. 1 jan.: Borrel Casjet. Do. 9 jan.: Nieuwjaarsborrel. Elke wo. spreekuur 19.00 u. Nieuwenhof kamer 0.024.

M.S.T.V. Stennis

Wo. 15 jan.: Walking Dinner. Za. 8 feb.: Toernooi Gronsveld. Stennis doet mee aan Batavierenrace: opgeven bij Nancy (255147). Stennisers die zich willen opgeven voor de landelijke zondagscompetitie opgeven bij Sander (612531).

GENEESKUNDE

Bureau Onderwijs

Aan alle studenten Faculteit der Geneeskunde. Betr. voortgangstoets FdG.

Noteer de data van de nog resterende voortgangstoetsen voor het ac.jaar 1991/1992: 11 december 1991, 18 maart en 24 juni 1992.

De eerstvolgende voor alle studenten van de Faculteit der Geneeskunde verplichte voortgangstoets wordt afgenomen op **WOENSDAG 11 DECEMBER 1991** vanaf exact 9.00 uur tot 13.00 uur in de Tennishal DOUSBERG. De zalen zijn **open vanaf 8.30 uur**. Omdat de ervaring heeft geleerd, dat enige tijd gemoeid is met het opzoeken van de plaatsen, dient iedereen om 8.50 uur aanwezig te zijn: **de deuren gaan om 8.55 uur dicht**. De zaalindelingen zijn alfabetisch op achternaam en worden opgehangen **met jaargroepvermelding** bij de informatiebalie van het

Bulletin

Bureau Onderwijs (Deb1). **Let op of de jaargroepindeling akkoord is. Zo niet, geef dit dan door bij de onderwijsbalie of tijdens de toets aan de surveillanten.**

Voor invulling van de optisch leesbare antwoordformulieren syp een **HB-potlood en een gum** meebrengen. De antwoordformulieren mogen niet later dan 13.00 uur worden ingeleverd. Inleveren commentaren tot dinsdag 17 december. **Commentaren liggen ter INZAGE** bij de onderwijsbalie v.a. donderdag 19 december. Resultaten zijn beschikbaar vanaf **ca. 20 januari 1992**. Voor het Reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 1991/1992.

Kerstreces

In verband met Kerstreces is het Bureau Onderwijs FdG (Randwijck en Dr. van Kleefstraat 25) gesloten van 21 december 1991 t/m 05 januari 1992.

Tekstverwerking met WP5.1 voor studenten

Ingaande maandag 02 december 1991 bestaat de mogelijkheid van tekstverwerking met WordPerfect versie 5.1 bij de vakgroep Medische Informatica en Statistiek, locatie Annalaan 60. Beschikbaar zijn hiervoor 2 PC's met een matrix- en laserprinter (voor de laatste is een copieerkaartje nodig). Studentassistenten zijn dagelijks aanwezig tussen 12.00 en 15.00 uur. Gelieve van te voren te reserveren en zelf mee te nemen een 5 1/4 inch DS/DD of een 3 1/2 inch DS/DD diskette. Voor nadere inlichtingen kunt u terecht bij de heer J. Donkers, tel. 888421.

Voorkennis Wordperfect is een vereiste.

Vacature in SRC

Voor de studierichtingscommissie (SRC) zoekt de studentenfractie een co-assistent (lieft 5e jaars). De SRC is de commissie die het beleid op het gebied van onderwijs organiseert. De enthousiaste en gemotiveerde studenten die interesse hebben en zich willen inzetten op het gebied van onderwijs nodigen wij uit om te solliciteren. Aarzel niet! De functie begint half januari, er wordt aangesteld voor een periode van 1 jaar. Inlichtingen: Mariëtte Vooy's, tel. 210758.

FISEM-stageplaatsen

Er zijn nog landen beschikbaar voor stageplaatsen van 4 weken. De landen zijn: Zweden, Japan, USSR, Finland, Griekenland, Letland, Portugal en Ghana. Mocht iemand interesse hebben in een stageplaats dan kan hij/zij contact opnemen met Martijn, tel. 043-251563.

MFV-Reflex

Klinische Lezing Diabetes. Op donderdag 12 november zal er een lezing worden gehouden over Diabetes Mellitus. De spreker is Dr. N. Schaper, internist in het AZM. De toegang is gratis en wij verwachten jullie van 16:30 tot 17:30 in kamer 1-h2-012 in het ziekenhuis, deze kamer is te vinden op niveau 1 in de gang van de civiele dienst, naast het personeelsrestaurant. Heb je geen onderwijsactiviteit, dan ben je van harte welkom.

Proefpersonen gezocht

Begin het nieuwe jaar goed! Geef je nu snel op voor deelname aan een cognitief onderzoek en verdien in januari f 40 tot f 115,-. Informatie en aanmelding: Idith Lavy, vakgroep GGK, tel. 88175/157.

KO-Beraadavond 13 december i.s.m. de VVAA

Het Ko-Beraad is een stichting die primair de belangen behartigt van 4e, 5e en 6e jaars studenten geneeskunde. Eenmaal per maand wordt er een Ko-beraadavond georganiseerd. Komende keer, vrijdag 13 december a.s., zal in het vergadergedeelte van de avond, vanaf 20.15 uur, uitgebreid aandacht worden besteed aan **twee** stages van de maand: dermatologie en oogheelkunde. Ook de mededelingen van student-vertegenwoordigers van overige stageplanningsgroepen zullen dan aan bod komen. Vanaf ca. 21.30 uur volgt het thema-gedeelte dat dit keer tot stand kwam in samenwerking met de VVAA. De onderwerpen die aan bod zullen komen zijn: "voordelen en nadelen van een vrije praktijk t.o.v. loondienst" en "de medische onderneming en zijn financiën". Voor velen waarschijnlijk een (nog) onbekend terrein, echter hopelijk voor velen ook niet lang meer. Alle 4e jaars en alle co-assistenten zijn van harte uitgenodigd om deel te nemen aan de vergadering en/of het thema-gedeelte. GRATIS KOFFIE, THEE EN KOEKJES. Info: Lilian de Graaf (216539) en Chris Boek (474561).

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Balie Bureau Onderwijs FdGW

De balie van het Bureau Onderwijs FdGW is van a.s. 23 december t/m 3 januari gesloten. Vanaf maandag 5 jan '92 is de balie geopend van 10.30 tot 11.00 u. en van 14.00 tot 14.30 u.

Wetenschapswinkel

De Limburgse welzijnsstichting voor doven, PLIDO, wil onderzoek laten verrichten naar de afstemming tussen de leefsituatie en de arbeidsmarkt van doven in Limburg. Uit de literatuur is wel gebleken welke problemen doven ondervinden op de arbeidsmarkt, maar onderzoek naar hoe die knelpunten zijn ontstaan en opgelost kunnen worden, is niet bekend. Gezocht: student die geïnteresseerd is in deze materie. Contact opnemen met Marjolein Braeken, Wetenschapswinkel, Looi 14, tel.: 7529/7120.

Proefpersonen gezocht

Begin het nieuwe jaar goed! Geef je nu op voor deelname aan een cognitief onderzoek en verdien in jan. f 40,- tot f 150,-. info en aanmelding: Idith Lavy, vakgr. GGK, tel.: 175/157.

GVO-Triano

Voor alle GVO-studenten organiseert GVO-TRIANO een nieuwjaarsborrel. Deze wordt gehouden op woe. 8 jan. van 16.00-18.00 u. in de Spiegelzaal.

Studentlid gezocht voor Structuurcommissie Humane Biologie

In haar vergadering van j.l. 3 dec. heeft de Faculteitsraad (FR) besloten een structuurcommissie Humane Biologie in te stellen, die ervoor zorg moet dragen dat er een structuurrapport wordt opgesteld op basis waarvan de leerstoel Humane Biologie, die vanaf mrt. '92 vacant zal komen, kan worden ingevuld. De FR acht het van belang dat in deze commissie een student zitting neemt. Inlichtingen en schriftelijk aanmelden vóór a.s. 3 jan. bij de secretaris van de FR mr. L. Op 't Hoog, RL / Faculteitsbureau FdGW, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, tel.: 7253.

Faculteitsvereniging AGORA

Is het blok niet goed opgezet, de bloktoets niet representatief, of heb je

andere vragen of klachten over het onderwijs, neem dan eens contact op met de onderwijscommissie van AGORA. Zij kunnen je adviseren, eventueel een brief voor je schrijven of je doorverwijzen naar de juiste personen. Bel Corin: 252192. of Anita: 618957.

Thema-avond: 'Sportblessures'

De stichting Janus Jongbloed Research Centrum organiseert op a.s. 16 jan. een thema-avond van de lezingencyclus 'Een oriëntatie in de Sportgeneeskunde' nl.: over Sportblessures. Van 19.00 u. spreekt Dr. FJG Backx over de Sport en Gezondheid: Is sporten gezond? Om 19.30 u. spreekt Dr. GPH Hermans over de veel voorkomende acute en chronische sportletsels, overbelastingletsels en van 20.20 u. spreekt Drs. W. van Mechelen over de sportblessurepreventie. De lezingavond vindt plaats in de collegezaal van het laboratorium voor medische fysiologie en sportgeneeskunde, Vondellaan 24 te Utrecht. Aanmelden en info bel: 030-880521.

Interdisciplinaire studiegroep Milieukunde

De Sectie Milieu en Beleid van het Centrum voor Milieukunde Leiden (CML) start in januari een interdisciplinaire studiegroep voor 6-8 doctoraalstudenten die zich met het mondiale vermistingsvraagstuk gaat bezighouden. Doel van de studiegroep is het in kaart brengen van relaties tussen uitputting enerzijds (bijv. ZO-Azie) en verrijking anderzijds (bijv. EG), het formuleren van een scenario van maatregelen ter bestrijding van vermisting en/of uitputting. Hierbij kan ook aandacht worden besteed aan sociaal-economische of bestuurskundige aspecten. Duur: 6 maanden, in beginsel 4 dagen per week. Informatiebijeenkomst op 6 jan 1992 om 11.00 u. te CML, Garenmarkt 1a, 2300 RA Leiden. Informatie: secretariaat van het CML, tel. 071-277477 of coördinator van de studiegroep, Casper de Bok, tel. 071-277483.

ECONOMIE

Studeren in het buitenland

Gezien de grote belangstelling zullen de informatie-bijeenkomsten over het **studeren in het buitenland** reeds in december beginnen. Deze studiemogelijkheden zijn toegankelijk voor huidige 2e-, 3e- en 4e-jaarsstudenten FdEW uit alle studierichtingen. De studie zal plaatsvinden in 1992/1993. Er zijn 32 verschillende bestemmingen in EG en EVA landen, maar ook in Oost-Europa (voor het uitvoeren van afstudeerprojecten) en in de USA en Japan. De algemene informatie-bijeenkomsten zijn gaan door op: **16 & 18 December 1991 en 13, 15 en 22 Januari 1992, telkens om 16.00 uur in kamer 1090.**

Proefpersonen gezocht

Begin het nieuwe jaar goed! Geef je nu snel op voor deelname aan een cognitief onderzoek en verdien in januari f40 tot f115. Voor meer informatie en aanmelding: bel Idith Lavy, vakgroep GGK, tel. 888175 of 888157

Wetenschapswinkel

Ten behoeve van een instelling voor maatschappelijk werk zoekt de Wetenschapswinkel studenten Economie die geïnteresseerd zijn in de volgende onderzoeksvragen:
- hoe is de tevredenheid onder (ex)-cliënten over de dienstverlening van deze instelling?
- hoe is de bekendheid van deze instelling?
- hoe is de bekendheid over de instelling bij de bevolking in de betreffende regio?
- wat is het optimaal aantal dependances voor deze instelling?
Onderwerpen zijn onder andere geschikt als onderzoeksstage Bedrijfseconomie. Begeleiding is toegezegd. Voor verdere inlichtingen kan men terecht bij: Jo Haesen, Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 043-887120

EFM Activiteitenagenda

EFM ALFA
16, 17 en 18.12: excursie naar Luxemburg met o.a. een bezoek aan het Europees Parlement, de Europese Investeringsbank, Goodyear en de enige echte Luxemburgse wijnkelders
April '92: Excursie naar Praag
EFM IMperator
Januari '92: Excursie naar SHELL
15.01. '92: Lezing Rei Torres (SHELL)
11.03. '92: Seminar Triad Power met o.a. Mc Kinsey
EFM Mercurius
April '92: Excursie naar London

MERCURIUS STUDENTEN TRANSFER (MST)

MST bemiddelt tussen bedrijven en studenten voor kortlopende werkdagen. Schrijf je nu in! Tel.: 043-435240/ma.-do. van 13.30-16.30; Beeldsnijdersdreef 85, cabine 8, Science Park 2.

RECHTSGELEERDHEID

Balietijden Bureau Onderwijs

Maandag tot en met vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de balie

Vanaf 11.11.1991: inschrijfformulieren blok 2 jaar 1, 2, 3, 4 en 5 avondopleiding. Inschrijfformulieren blok 3 jaar 1 en 2 dagopleiding Nederlands en Fiscaal Recht.

Verplichte ADV-dagen tussen kerstmis en nieuwjaar

In verband met de verplichte ADV-dagen voor medewerkers, die zijn gepland op 27.12.1991, 30.12.1991 en 31.12.1991 zal de gehele universiteit op die dagen gesloten zijn. Vanzelfsprekend zijn de Bibliotheek, Studielandenschappen en andere centrale voorzieningen dan ook niet bereikbaar.

Bureau Onderwijs in de kerstperiode gesloten

Het Bureau Onderwijs (en dus ook de onderwijsbalie) is in de periode van maandag 23.12.1991 tot en met vrijdag 03.01.1992 GESLOTEN.

Data bijeenkomsten DB-Examencommissie

Het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie heeft onlangs de data vastgesteld waarop de bijeenkomsten in 1992 plaats zullen vinden. Deze data zijn wetenswaardig in verband met het indienen van

(afstudeer)verzoeken of anderssoortige correspondentie. Op het informatiebord naast de onderwijsbalie (Nieuwenhof) staat telkens de sluitingsdatum voor het indienen van (afstudeer)verzoeken of correspondentie vermeld.

Voor het resterende deel van het academische jaar 1991/1992 zullen de bijeenkomsten (onder voorbehoud) plaatsvinden op de woensdagen 08.01.92, 05.02.92, 04.03.92, 01.04.92, 06.05.92, 03.06.92 en 01.07.92.

De Examencommissie is schriftelijk bereikbaar:

- via de (brievbus bij de) onderwijsbalie en
- per P.T.T.-post.

Data uitreikingen doctoraalgetuigschriften 1992

De Examencommissie zal op de volgende data in 1992 op feestelijke wijze doctoraalgetuigschriften uitreiken. De data zijn (onder voorbehoud van wijzigingen): 22.01.1992, 20.05.1992, 19.08.1992 en 21.10.1992. De uitreikingen vinden telkens om 15.30 uur plaats en zijn voor studenten van de dag- en avondopleiding.

Wijziging procedure inzage examenmateriaal

- De Examencommissie is in het verleden te vaak geconfronteerd met het feit dat examenmateriaal, dat voor inzage aan een student was gegeven, niet, of niet binnen de gestelde termijn werd terugbezorgd.
- In de Nadere Regeling 1991/1992 (art. 15 lid 2) is o.a. bepaald dat de student, binnen een termijn van 20 dagen na bekendmaking van de uitslag op, door de Examencommissie, vastgestelde tijden inzage kan krijgen in het beoordeelde werk.
- In de bijeenkomst van 06.11.1991 heeft het Dagelijks Bestuur van het Examencommissie een herziene procedure voor inzage in examenmateriaal vastgesteld.

- Met ingang van **06.11.1991** is de procedure als volgt:

1. Bij de bekendmaking van de uitslag van een examen, op de informatieborden nabij de onderwijsbalie van het Bureau Onderwijs, worden tevens **2 data en tijdstippen** vermeld waarop het betreffende examen kan worden ingezien (bijv. maandag 03.09.1991 en dinsdag 11.09.1991 telkens van 10.15 - 12.15). Inzage op andere tijdstippen is niet meer mogelijk.
2. De student(e) die een examen wenst in te zien levert de collegekaart in aan de onderwijsbalie en neemt het examen in ontvangst. Direct daaropvolgend wordt het examen door de student(e) gekopieerd en weer ingeleverd. Bij teruggave van het examen krijgt de student(e) de collegekaart terug.
3. **Originelen van uitwerkingen** worden door de student(e) NIET aan derden verstrekt. Voor besprekingen met correctoren, blokcoördinatoren dient de kopie gebruikt te worden.
4. Eventuele wijzigingen van een reeds gegeven beoordeling worden niet meer op het originele examen vermeld. De blokcoördinator beschikt over een 'mutatieformulier' reeds gegeven beoordeling' dat voor dit doel wordt aangewend. Bij een eventuele wijziging ontvangt de student(e) een kopie van dit formulier ter bevestiging.
5. De procedure voor teruggave van gecorrigeerde opstellen blijft ongewijzigd. De student(e) kan het gecorrigeerde opstel, op vertoon van een geldige collegekaart, terugkrijgen tijdens de reguliere openingstijden van de onderwijsbalie.
6. Voor eventuele vragen over bovenstaande kunt U zich vervoegen aan de onderwijsbalie van het Bureau Onderwijs.

Agenda

Colleges:
17.12: 11.00 uur college in het kader van blok Overheid Collegezaal Jezuïtenklooster
18.12: 13.30 uur college in het kader van blok Recht, Markt en Staat Collegezaal Jezuïtenklooster
20.12: 11.00 uur college in het kader van blok Overheid Collegezaal Jezuïtenklooster

Aflopende termijnen

17.12.1991 van 20.15-20.45 uur: afhalen gecorrigeerde structuurschetsen jaar 3 Nederlands Recht avondopleiding.
20.12.1991: inleveren inschrijfformulieren blok 3 dagopleiding Nederlands en Fiscaal Recht

Studenten einddoctoraal

Evenals vorige jaren zal ook dit jaar weer een sollicitatiecursus plaatsvinden voor studenten die in het laatste jaar van hun studie zitten. Voor deze cursus, die is gepland van 13 t/m 16 april 1992, is een eigen bijdrage verschuldigd van f. 50,-.
Meer informatie op de borden bij de onderwijsbalie waar tijdens balieuren ook inschrijfformulieren te verkrijgen zijn.

Milierecht

In het kader van het blok milieurecht wordt op 8 januari a.s. een college gegeven door G. van Maanen over het privaatrechtelijk milieurecht. Plaats: Statenzaal (OG) 14.00-16.00 uur.

JIB

Agenda:
- Stress-training verzorgt door dhr. Kaiser 3, 9 en 16 december, om 19.00 uur Kamer 1.030bN (practicumruimte naast Arrondissementsrechtbank). Tweede cursus begin 1992.
- Opleidingenmiddag, m.m.v. Orde van Advocaten, Bureau Werving en Selectie Opleiding ("diplomatenklasie"), RAO-opleiding en de Nederlandse Politie Akademie op 15 januari in de Statenzaal.
- Bedrijven- en Instellingen Dag (BID) op 25 maart 1992.
Voor meer informatie: info-uur 09.00-11.00 uur studentenkamer tel. 887074.

O.F.D.-Rechtsgeleerdheid

Locatie: 2033 Nieuwenhof
Tel.: 043-887071 (ma/do)
Spreekuur: ma en do van 15.00-16.00 uur
Post: via brievbus van de onderwijsbalie van Bureau Onderwijs.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Het Faculteitsburo en BURO Onderwijs zijn gesloten van 23 december tot 6 januari 1992. Eventuele boodschappen kunt U inspreken in het antwoordapparaat (tel. 043-887486), maandag 6 januari worden deze dan behandeld.

Balietijden: ma van 13.30 - 14.30 uur, do van 14.00 - 16.00 uur

The unbelievable truth

De duim van de grimmige, in het zwart gestoken man gaat omhoog. Tevergeefs. In alle vroegte razen automobilisten de eenzame lifter voorbij. Blijkbaar staat niemand te wachten op het gezelschap van Josh Hutton, de ex-gevangene die er net vijftien jaar heeft opzitten wegens moord. Maar Hutton is vastbesloten naar huis terug te keren en daar een nieuw leven te beginnen. Op hetzelfde moment dat Hutton verwoede pogingen doet een lift te versieren, ontwaakt teenager Audrey in een dorpje aan de Amerikaanse oostkust. Zo vindt Hartley het kennelijk noodzakelijk de verhaallijn geregeld te onderbreken met komisch bedoelde intermezzi vol vergrijpsde practical jokes.

Deze twee schijnbaar onafhankelijke verhaallijnen worden door regisseur Hal Hartley samengebracht in "The unbelievable truth". De film verrast de toeschouwer met originele dialogen, maar ook met elementen die rechtstreeks uit het Theater van de Lach afkomstig lijken. Zo vindt Hartley het kennelijk noodzakelijk de verhaallijn geregeld te onderbreken met komisch bedoelde intermezzi vol vergrijpsde practical jokes. Maar onder de luchthartige façade gaat gelukkig wel wat meer schuil: de ongehoofde waarheid omtrent het verleden van Josh. Als tiener heeft hij, stomdronken, een leeftijdsgenote dood gereden. Toen hij zijn spijt aan de vader kwam beuigen, brak er een vechtpartij uit met noodlottige gevolgen. De vader stierf na een val van de trap en Josh belandde achter de tralies. Hij kan zich echter niets meer van de val herinneren en is eigenlijk nog steeds stomverbaasd dat hij zoiets heeft gedaan. Hij vertrouwt zichzelf, maar ook anderen niet meer. "Once you've done the unimaginable, you can do anything," verklaart hij dan ook. Audrey, die nog nooit geen vlieg heeft kwaad gedaan, bekijkt de mensheid met eenzelfde wantrouwen als Josh. De ondergang van de wereld is vol-

gens haar nabij. Het kan niet lang meer duren of een van de talrijke kernwapens zal zijn vernietigende kracht tonen. Want mensen die ooit een atoombom lieten vallen, kunnen dat op ieder moment weer doen.

Het lot brengt Josh en Audrey bij elkaar. Ze gaan zij beiden in het zwart gekleed, wat duidt op hun gezamenlijke levensvisie, maar ze vinden elkaar ook in de interesse voor literatuur. Als Audrey "Le Misanthrope" van Molière ter sprake brengt, en verklaart dat zij zich identificeert met de rol van flirtende jongedame uit dat toneelstuk, wordt duidelijk waarom de film theatrale trekjes vertoont. Josh heeft de rol van de misantroop, de mensenhater, die wel valt voor het flirtende meisje. De pas ontloken liefde wordt niet zo gewaardeerd door de vader van Audrey die dochterlief niet bestemd heeft voor een ex-gevangene. Hij zorgt er daarom voor dat Audrey naar de stad vertrekt om daar als fotomodel te gaan werken. Door toedoen van een 'slechterik' vergaat het haar niet goed en belandt ze zelfs in een bloedbad.

"When you've done the unimaginable, you can do anything."

Niels Chavannes

Pa herziert zijn oordeel over Josh. Hij is degene die Audrey weer moet terugvinden. En dat doet hij dus ook. Eind goed, maar niet al goed want een portie wantrouwen blijft bestaan. De misantroop neemt zijn vriendin op de schouders en wandelt de toekomst tegemoet. "Hold it," zegt Audrey dan, terwijl ze vanaf Josh's rug de hemel voor de zoveelste maal afspeurt, "Do you hear that?" Josh volgt haar blik, beseffend wat er gaat komen. "Bombs."

"The unbelievable truth" draait in Filmhuis Lumière van 13 december tot 2 januari, m.u.v. 31 december.

Agenda

vrijdag 13 december

Symfonie Orkest conservatoria Maastricht/Antwerpen, Staaarzaal, 20.00

Kunst, Brigitte Kaandorp, cabaretsolo, Stadsschouwburg, 20.00
Gevecht van neger en bonden, Kruis van Bourgondië, Hoogfrankrijk, 20.30

De Vrek, eindexamenklas acteursopleiding, Toneelacademie, 20.00
Bernhard, uitsluitend Bernhard, eindexamenklas acteursopleiding, Toneelacademie, 20.30

Peer de Graaf, theater, Theatercafé, 23.00

zaterdag 14 december

De Vrek, eindexamenklas acteursopleiding, Toneelacademie, 14.30

Bernhard, uitsluitend Bernhard, eindexamenklas acteursopleiding, Toneelacademie, 14.30

Kunst, Brigitte Kaandorp, cabaretsolo, Stadsschouwburg, 20.00
Händel, Corelli, Bach, Limburgs Symfonie Orkest, Staaarzaal, 20.00
Gevecht van neger en bonden, Kruis van Bourgondië, Hoogfrankrijk, 20.30

Ontmoetingen, theatertweeluik van solovoortellingen, Löss Theater, 20.30

Peer de Graaf, theater, Theatercafé, 23.00

zondag 15 december

Literair Matinee, met E. Kila/Egypte, literatuur en muziek, Boekhandel Arcadia, 14.30

Het lied van de XXste eeuw, Judith Mok (sopraan) e.a., Intropodium, 15.30

Het gelijk van de Koffietent, Harrie Jekkers, cabaretsolo, Redoute, 20.00

maandag 16 december

De Vrek, Eindexamenklas acteursopl., Toneelacademie, 20.00

dinsdag 17 december

Kamermuziek, Combattimento Consort & Jaap van Zweden, Redoute, 20.00

De Vrek, eindexamenklas acteursopleiding, Toneelacademie, 20.00
Gevecht van neger en bonden, Kruis van Bourgondië, Hoogfrankrijk, 20.30

Jazz in Heaven, Lee Konitz en Misha Mengelberg trio, Café Satyricon, 21.30

woensdag 18 december

Lunchconcert, S. Viersen (viool) & F. van Ruth (piano), Redoute, 12.30
De Vrek, eindexamenklas acteursopleiding, Toneelacademie, 20.00

Gevecht van neger en bonden, Kruis van Bourgondië, Hoogfrankrijk, 20.30

Het zwijgen in de steen, Emilie Sterkenburg, dans, Löss Theater, 20.30

donderdag 19 december

Voordracht studenten trompet, klas Theo Wolters, Conservatorium, 18.00

Concert, Koperkwintet en Groot Koper Ensemble, Conservatorium, 19.30
Piaf, Kon. Vlaamse Schouwburg, toneel, Stadsschouwburg, 20.00

De Vrek, eindexamenklas acteursopleiding, Toneelacademie, 20.00
Gevecht van neger en bonden, Kruis van Bourgondië, Hoogfrankrijk, 20.30

Het zwijgen in de steen, Emilie Sterkenburg, dans, Löss Theater, 20.30

Exposities

Expositie Ndebel, **Lucy Philipsen**, foto's, **Hans van Drumpt**, textiel en sieraden, Geulgalerie Stella Maris, Meerssen, 1 t/m 21 dec. tijdens schooltijden.

Henk Fonville, olieverfschilderijen, **Lydia Schröder**, glasobjecten, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, 29 nov. t/m dec. Do t/m zo 14-17.30

Netelig Anders, en **Charles Niboul**, acryl, paneel, doek, Galerie Fab, Brusselsestraat 80, Maastricht, 1 dec. t/m 6 jan. Vr t/m zo 13-17

Annebilde Bruining en **Ralph Souren**, Galerie Simera, Bogaardenstraat 40B, Maastricht. 14 dec. t/m 18 jan. Wo t/m Za 13.30-18

Arno van der Mark, In situ, Aylwalaan 10, 22 nov t/m 31 dec 1991 wo t/m za 14-18 uur

Navarra, samenwerkingsproject tussen dichters en kunstenaars, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69, Maastricht, 7 t/m 19 dec. Wo 14-18, do 18-20, vr 14-18, za 10-17, zo 13-17. 8 dec. gesloten.

De vier elementen: Post, Regenboog en Vanreppen, sierraadontwerpen, Reinhardt, interieurontwerp, Galerie Amarna, Rechtstraat 84, Maastricht, 30 nov. t/m 4 jan. Di t/m vr 11-18
Patrick Rijs, schilderijen, en **Jan Praet**, bronsplastieken, Galerie de Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, cadier en Keer, 15 dec. t/m 15 jan. Do t/m zo 13-17.30

Film

Speelweek 13 t/m 19 dec.

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Unbelievable truth, 20.00

Mauvais sang, 21.00

Delicatessen, 22.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr.

City Slickers, dag. om 19.00 en 21.00

Don't tell mom the babysitter is dead, dag. om 19.00 en 21.30. Za en zo ook 16.15. Zo en wo ook 14.00

The Fisher King, dag. om 20.30. Za, zo en wo ook 14.00. Za en zo ook 17.15.

Mabi, Kleine Gracht 24A

Hot Shots, dag. 21.15. Vr. za en zo ook 18.30. Vr. za en wo ook 14.30. Zo ook 13.30 en 16.00

A kiss before dying, dag. 21.15. Vr. za en zo ook 18.30. Vr. za, ma, di, wo en do ook 14.30. Zo ook 13.30 en 16.00

Dances with wolves, dag. 20.30. Vr ook 14.15

Doc Hollywood, dag. 21.15. Vr. za en wo ook 14.30. Vr. za en zo ook 18.30. Zo ook 13.15 en 15.45.

Cine "K", St. Bernardusstraat 13

Thelma & Louise, dag. om 21.00

Stripverhaal brengt gruwelen van WOII in beeld

Maus: and here my troubles began

"De Nikes dreunen weer", kopte Vrij Nederland enige weken geleden boven een artikel over het toenemend racisme in Duitsland. Op charmante wijze verhief het stuk zich daarmee boven het anti-fascistisch gedreutel in andere beschouwingen, waarin de populaire parallel met nazi-Duitsland veelal wordt gebruikt om de tekst tenminste nog enig cachet te geven. In België wordt het discriminerende gedachtengoed van de Nationalistische Studentenvereniging, de recrutingspool van het Vlaams Blok, op eenzelfde wijze aan de kaak gesteld. Bezorgde studenten verspreiden affiches met een portret van Hitler, waar een dikke rode streep doorheen loopt. Onderaan staat de tekst 'fascisme nee!'. De vergelijking laat de nationalistische studenten natuurlijk koud; gezamenlijk hebben ze besloten dat de andere studenten 'bevooroordeeld' zijn. Of last hebben van een gebrek aan realiteitszin.

Het is nog maar de vraag of er überhaupt studenten zijn die zich opgelaten voelen bij het zien van Hitlers portret. Iemand die 'pak 'm beet' geboren is in 1972, zal immers niet veel meer van de kleine dictator weten dan dat hij erg fout was en dat er

verschrikkelijke dingen onder zijn bewind hebben plaatsgevonden. That's it. Vergelijkingen met nazi-Duitsland zijn dan ook een stuk zinnvoller wanneer de mogelijkheid bestaat de sfeer van die tijd ten volle te kunnen opsnuiven. Dat is uiteraard onmogelijk. En volgens de overleveringschiet ieder voorstellingsvermogen hier tekort. Wel wordt soms in de literatuur getracht wat van de gruwelen uit de oorlogstijd op de lezer over te brengen. Vaak mislukt dat, bijvoorbeeld als de schrijver door een consequent nuchtere, observerende stijl probeert te shockeren. Op de duur werkt dat het verhaal juist tegen, de lezer denkt: ja, nou weet ik het wel. En opnieuw kan hij niet ruiken aan Duitslands schokkende verleden.

Uitgerekend uit de hoek van het beeldverhaal komt een boekje dat wel onthutst, dat aankomt als een mokerslag. Alweer twaalf jaar geleden besloot Art Spiegelman, hoofdredacteur van het Amerikaanse stripmagazine ('for damned intellectuals') 'Raw', om de oorlogsverhalen van zijn vader op papier te zetten. In uren lange sessies hoorde Spiegelman zijn vader uit over Warschau, waar hij vóór de oorlog

woonde, en over Auschwitz, waar hij uiteindelijk terecht kwam. Onder de titel 'Maus' verscheen twee jaar geleden in Nederland het eerste deel. Recentelijk verscheen deel twee: 'Maus: and here my troubles began'. Spiegelman bedient zich van een eenvoudige, krasserige stijl, en tekent dieren in plaats van mensen. Alle joden zijn muizen, Duitsers zijn katten en Polen worden afgebeeld als varkens. Dat klinkt als Tom en Jerry in een tijdmachine, maar dat is het dus niet. De combinatie van simpel getekende diertjes in een spijkerhard verhaal, geeft in eerste instantie een vervreemdend effect. Maar al snel neemt het de lezer volledig in beslag. Umberto Eco verwoordt het op de cover van 'Maus' aldus: 'When two of the mice speak of love, you are moved, when they suffer, you weep.' En naarmate het verhaal vordert (en Auschwitz dichterbij komt) gebeurt er iets wonderlijks: er lijkt een onbenoembare geur uit de pagina's op te stijgen. Heel even maar, maar lang genoeg om het nooit meer te willen ruiken.

Eugène Baak

'Maus' en 'Maus: here my troubles began' van Art Spiegelman, á 50,-, Pantheon Books

Woede

Was me dat even schrikken, vorige week! Stond ik me daar opeens wel vier keer in het blaadje... Tijd dus voor wat correspondentie.

Huib van Osch, hoezeer Uw lof ook streelt, U moet het ook weer niet overdrijven. Eén brief, soit. Maar dit was alweer de tweede! Fanmail is natuurlijk heerlijk, maar eerlijk gezegd ben ik natuurlijk pas tevreden als de groupies zich in de winterse koude vier lagen dik voor mijn voordeur optasten. Wat moet dat heerlijk zijn: hoef ik geen isolatiemateriaal voor de winter meer aan te schaffen. De fans gaan dan gewoon door de shredder en in de spouwmuur. Hopla! Eén of twee mogen dan, als ze dat willen natuurlijk (en waarom niet, een ware fan is tot alles in staat), in de kieren van mijn slaapkamerraam gaan zitten.

Ziezo, ik meen dat ik na dit opbeurend woord voorlopig, gevrijwaard ben van slijmballerij (Huub, kom je nog 's op de koffie...?).

Een geheel ander chapter is natuurlijk onze gewaardeerde Machteld Roede. Bij de redactie van *Observant* hangt al een tegeltje aan de wand: "Weest op Uw hoede, daar komt weer een brief van doctor Roede!" Voor zover ik de geruchten moet geloven -ik weet het niet, ik toiletteer nooit op de redactie burelen- heeft een schuchtere ziel op de WC aldaar elegant wat parafraserende graffiti aangebracht: "Wat wij vermoeden: het is Wachtgeld Woede!"

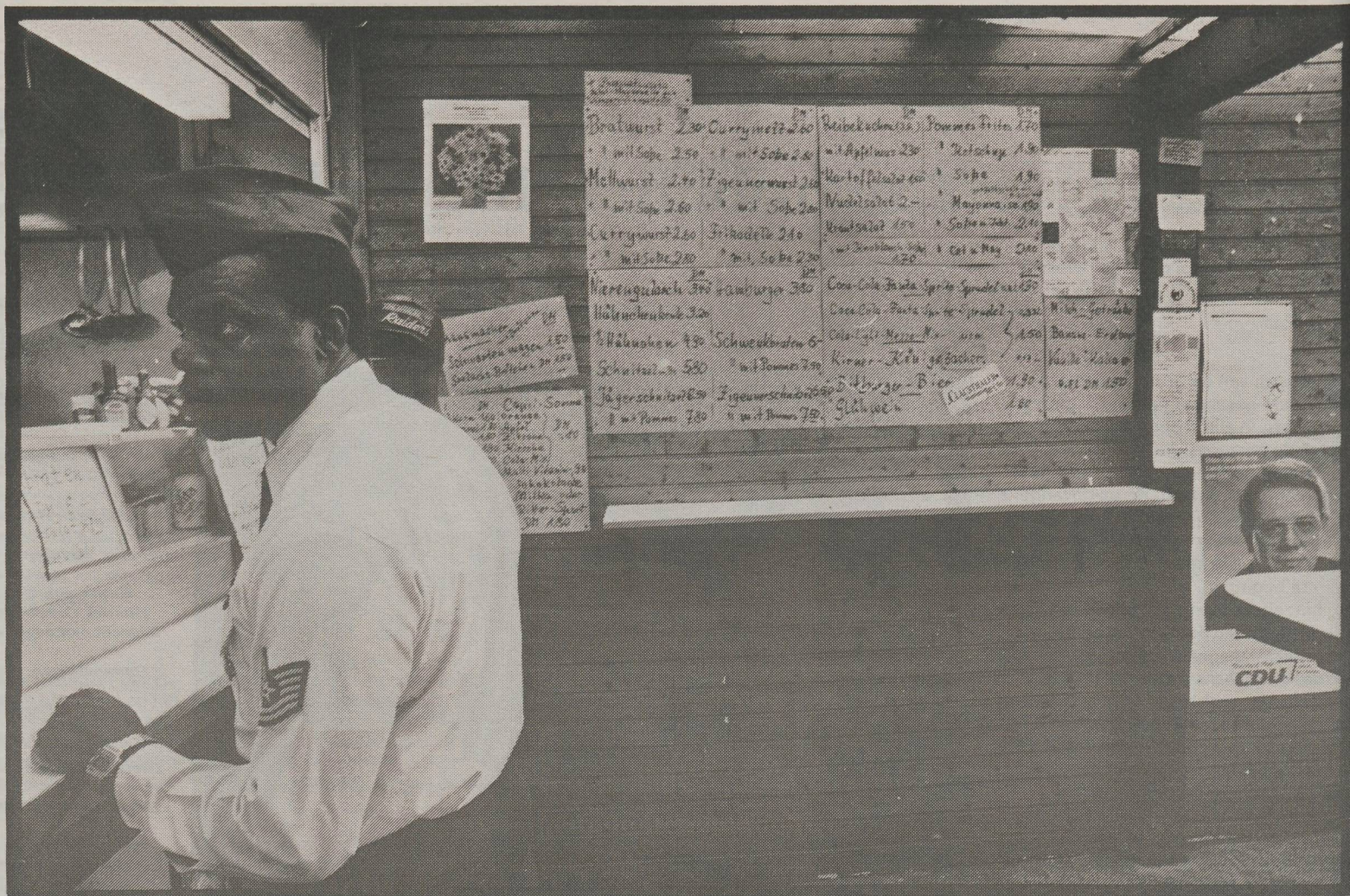
Dat dunkt mij wat kras. Er zal toch zeker geen betze tegen het culturele geweten van onze Alma Mater gevoerd worden? Want Machteld, wij allen laten wel eens een steekje vallen. Zeker zat Chopin op Mallorca. Maar wat is nu helemaal het verschil tussen een Baleaar en Corsica? Dat ik Simone Signoret in mijn fantasie met een aantal andere wulpse dames op een strand liet buipelen lijkt mij weinig onkies, in welke mate Simone ook aan een kwaadaardige ziekte overleden is. Het was toch zeker een prachtvrouw!?

Nee, Roede, wat mij steekt is Uw laatste zinnetje. 'Intellectueeltje spelen...'? Doe ik dat? Meent U dat ik die pretentie heb?

Ik wil _ nog wel eens Rachmaninoff horen spelen! Ik wil van U nog wel eens een verhandeling horen over MiDi-systemen! Ik wil U nog wel eens een konijnenbok zien timmeren. Ik wil U nog eens een listige column in dit blad zien schrijven.

Gegroet.

Eva

Der Lübke im Deutschen

Een "Ausländer" in Duitsland (foto Nelis Tutkey)

Vijf en twintig jaar geleden zocht ik een kamer in Keulen. In de kaartenbak van het universitaire kamerbureau kwam ik opvallend vaak de aantekening 'K.A.' tegen. "Wat betekent dat?" vroeg ik het meisje achter de balie. Ze was gegeneerd. "Keine Ausländer," zei ze als was ze blij iets recht te kunnen zetten. "Sie sind nicht gemeint." "Wie wissen's das?" vroeg ik naar de bekende weg: blond haar, blauwe ogen, ik was niet gemeend. "Wir können nichts dafür," zei ze nog, "die Leute sind nun mal so". "Je zou die kamers kunnen weigeren," dacht ik en zij dacht: "Dan hadden we geen kamers."

Eerste ontdekking: K.A. was in Duitsland net zo'n geaccepteerde afkorting als bij ons K.I. of, in de favoriete verzamelplaatsen van de afkorting, b.b.h.h., z.k.m., z.g.a.n..

BERICHT UIT MAASTRICHT

De kamer die ik vond lag op de bovenste verdieping van een Hochhaus aan de Berrenratherstrasse, een kwartier lopen van de universiteit. Huisbaas was een student medicijnen die met zijn vriendin het grootste vertrek bewoonde. De vriendin was Française en hij hield haar verborgen voor zijn vader die de eigenaar was van het Hochhaus. Ze liet zich zelden zien en deed de deur alleen open na een zeker klopsignaal.

Voor mijn Duitse buurman was de Française achter de gesloten deur een onuitputtelijke bron van sexuele fantasieën. Zijn gedachten over Französinnen berustten op een diep in zijn onderbuik gewortelde folklore. Op een avond waagde hij het erop en klopte het klopsignaal op haar deur, maar wie naar buiten kwam was niet zij maar haar vriend, zonder bril en met verward haar. Het bevestigde zijn stoutste vermoedens. "Was meinst du was da drinnen los war," triomfeerde hij, "so eine Französin macht dich verrückt." Daarna veranderde hij het signaal.

De buurman heette Erwin, hij had rode ogen en spierwit haar, als een albino. Zijn rug zat onder de uitslag evenals de huid op zijn handen, hij krabde er voortdurend aan. Ook spuwde hij vaak rochelend in de prullenbak en een keer in mijn asbak, groene klodders dik spuug, hij schraapte ze diep uit zijn binnenste naar boven. In weerwil van zijn schilferige uiterlijk, zijn puisten en fluimen was hij een gezocht minnaar. Iedere nacht bracht hij een nieuwe verovering mee naar huis. 's Morgens bracht hij verslag uit, me aldus inwijddende in de erogene zones van de Duitse taal: Fotze, Möse, Schwanz en het onsmakelijke Brustwarze, om over Arschbacke maar niet te spreken. "Ein rassiges Weib," zei hij over een vrouw wier benen bedekt waren met een dikke vacht zwart haar. "Wenn ich eine Frau an der Brust fasse, vögele ich sie auch."

De enige manier waarop ik vooralsnog aan mijn trekken kwam was taalkundig. Tegelijkertijd stortte het me in een semantische crisis: wat was er zo afstotend aan die borstwratten en reetwangen, waren billen en tepels dan zoveel beter? Waarin zat hem het verschil tussen een raspaardje en een rassiges Weib, was het de pejoratieve klank van die laatste uitdrukking of het atavisme van die zwart behaarde benen dat me dwars zat?

's Nachts hoorde ik hem in de kamer naast me tekeer gaan met zijn laatste verovering. Overdag dekte hij een bijzettafeltje met een groen kleedje, groene servetten en een brandende kaars. Dan kwam zijn Freundin op bezoek die hij zou trouwen als hij maar eerst zijn Studium absolviert had. Huiselijk zaten ze aan het tafeltje. "Gemütlich nicht?" zei hij. "Studierst du auch fleissig?" zei de Freundin en stak grappig vermanend een vinger op. "Leider

hat sie keine Brüste," vertrouwde hij mij toe, "aber sonst ist sie in Ordnung." Dat 'sonst' moest op de 'Fotze' slaan. Als ze merkte dat hij niet studeerde werd hij op rantsoen gesteld en toen ze ontdekte dat hij de boeken, die demonstratief opengeslagen op zijn bureau lagen, al weken niet had ingezien kondigde ze een tijdlang een totale Sexuālsperre af. Het dwong hem zijn nachtelijke inspanningen te verdubbelen.

Hij was een geobsedeerde, verstrikt in een warnet van burgerlijke waarden, cliché-voorstellingen en leugens. Studeren deed hij nooit, terwijl Arbeitsamkeit und Fleiss toch hoog stonden aangeschreven op zijn lijstje van burgerlijke deugden. Hij hield een dagboek bij van goede voornemens, maar naast het voornemen die Freunding ewig treu zu bleiben noteerde hij er ook in hoe vaak hij geneukt had en met wie. "Jutta genommen am Rande des Schreibisches," stond er bijvoorbeeld en op de tegenoverliggende bladzijde: "Früh aufstehen, kalte Dusche nehmen, Zimmer sauber machen, Arzt werden, heiraten, in der Heimat ein Haus kaufen."

"Der riecht nach Mann," zei der Erwin over de bewoner van het kleinste kamertje op de verdieping, een Egyptenaar van Palestijnse afkomst die Zaki Abu Foul heette. Hij had een hekel aan de Duitsers die hem slecht behandelden, maar hij bewonderde ze voor hun doortastende aanpak van de Judenfrage.

"Der Zaki geht zu weit," meende der Erwin, maar wist ik dat de Juden an der Börse in Frankfurt alweer in de meerderheid waren? Trouwens zijn moeder was nog door de Russen verkracht en dat gold ook voor de moeder van de Freundin, terwijl van de Manfred, die voor Sportlehrer studeerde, zowel de Mutter als de Grossmutter door de Russen aufs Kreuz gelegt waren.

Dat was allemaal in het eerste jaar van mijn verblijf in Keulen. Op de Neumarkt wierf Günther Grass voor de SPD en werd uitgejouwd als Nestbeschmutzer, niet vanwege de SPD, verklaarde Erwin, maar vanwege de Pornographie die hij geschreven had. Willy Brandt werd op verkiezingsbijeenkomsten nog regelmatig uitgemaakt voor Landesverräter: had hij Duitsland niet verlaten om vanuit Noorwegen tegen de Nazi's te ageren? Wist ik dat hij zijn vrouw had laten zitten, zei der Erwin verontwaardigd, in Noorwegen had hij zich een andere aufgelesen, dat zei genoeg over de Moral van deze man.

Intussen trok de toenmalige Bundespräsident Heinrich Lübke blunderend rond. Op staatsbezoek in Afrika sprak hij de verzamelde notabelen als volgt toe: "Meine sehr verehrten Damen und Herren, Liebe Neger..." Lübke kwam uit het Sauerland, het thuisland van der Erwin, die Freundin en der Manfred. Volgens hen leed hij aan aderverkalking en ze schaamden zich voor hem, maar zoals ik het zag zat er in menig Duitser een Lübke verborgen.

Vijf en twintig jaar later zie ik op de Duitse tv een andere Bundespräsident, op bezoek in een asielzoekerscentrum. Hij heeft een asielzoekerskindje op de arm en wat zegt hij op de vraag waarom hij daar is? "Um zu zeigen, dass Ausländer auch Menschen sind."

Hij bedoelt het goed, dat weet ik zeker, en toch vind ik het een vreemde uitspraak. 'Ausländer sind auch Menschen', vergelijk dat eens met een zin als 'Vrouwen zijn ook mensen'. Dat kan ook goed bedoeld zijn, maar het is de goede bedoeling die wringt. Buitenlanders zijn ook vrouwen! Vrouwen zijn ook negers! Op de een of andere manier klinkt het als Lübke en bedoelde die het soms niet goed? "Meine sehr verehrten Damen und Herren. Liebe Neger..."

Jules Dister